

सा विद्या या विमुक्तये

બેચલર ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન (B.P.Ed) અભ્યાસક્રમ

2023-24

(Syllabus)

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ

GUJARAT VIDYAPITH

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા-સાદરા

(Faculty of Physical Education and Sports Science)

તા. જિ. ગાંધીનગર.-382 320

વર્ષ-2023-24

शारीरिक शिक्षण अने रमत विज्ञान विद्याशाखा
बेचलर ऑफ़ डिजिटल एज्युकेशन (B.P.Ed) अभ्यासक्रम

બેચલર ઓફ ડિજિટલ એજ્યુકેશન (B.P.Ed) માટે પ્રોગ્રામ આઉટકમ્સ (POs)

- PO1 શારીરિક શિક્ષણની સંકલ્પના અને પ્રક્રિયા આધારિત અધ્યયન – અધ્યાપનની ભૂમિકા સમજે.
- PO2 વિદ્યાર્થીઓ જ્ઞાન મેળવવાની, સમજવાની અને તારવવાની કુદરતી શક્તિને નિખારવાનું કૌશલ્ય કેળવે.
- PO3 શારીરિક શિક્ષણની પ્રવૃત્તિને રસ, રુચિ અને આનંદદાયક બનાવવા માટેની પ્રવૃત્તિઓ અને પદ્ધતિઓ હાથ ધરવાનું કૌશલ્ય વિકસિત કરે.
- PO4 સર્જક શિક્ષક તરીકે અધ્યયન – અધ્યાપન સામગ્રીનું નિર્માણનું કૌશલ્ય કેળવે તેમજ પોતાના વિષયોમાં ઊંડાણપૂર્વકનું જ્ઞાન, પદ્ધતિ તથા મૂલ્યાંકનની પ્રવિધિ સિદ્ધ કરે.
- PO5 અસરકારક શિક્ષણ વ્યવહાર માટે વર્ગકાર્ય અને મેદાની કાર્ય કૌશલ્ય અને વર્ગ વ્યવસ્થાની ક્ષમતા કેળવે.
- PO6 અધ્યાપન, અવલોકન, દસ્તાવેજીકરણ, વિશ્લેષણ, અર્થઘટન, નાટ્ય રજૂઆત કળા સંદર્ભે વ્યાવસાયિક કૌશલ્ય કેળવે.
- PO7 પ્રોજેક્ટ, યર્ચા, સંવાદ, નાટક, અવલોકન, સ્થળ મુલાકાત, કેન્દ્ર નિવાસ જેવી પ્રવૃત્તિઓમાં ચિંતન કરી વિદ્યાર્થીઓને સહભાગી બનાવવાનું કૌશલ્ય કેળવે.
- PO8 સ્વચ્છ અને આરોગ્ય વાન સમાજ નિર્માણ, વ્યક્તિત્વ વિકાસ, નેતૃત્વ વિકાસ, સામાજીકરણની ભાવનાનો વિકાસ, ભાઈચારો અને મિત્રાચારી ભાવનાનો વિકાસ, સ્વાવલંબનની ભાવના કેળવવી વિશ્વ શાંતિ માટેની ભાવના કેળવવી, મૂલ્યોના ઘડતરનું કૌશલ્ય કેળવે.
- PO9 વાલીઓ તથા સમાજ સાથેના વ્યવહાર દ્વારા શારીરિક શિક્ષણ અને રમત-ગમતમાં તેમનો સહયોગ પ્રાપ્ત કરવાનું કૌશલ્ય કેળવે.
- PO10 વિદ્યાર્થીઓ પ્રત્યે, સમાજ પ્રત્યે પોતાના વ્યવસાય પ્રત્યે આપણાપણાની પ્રતિબદ્ધતા કેળવે

બેચલર ઓફ ડિજિટલ એજ્યુકેશન (B.P.Ed.) માટે પ્રોગ્રામ સ્પેસીફિક આઉટકમ્સ (PSOs)

1. શારીરિક શિક્ષણનાં ધ્યેયો અને હેતુઓ વિષે માહિતગાર થાય
2. શાળા અને શાળા બહારની વિવિધ જીવનલક્ષી પ્રવૃત્તિઓ જેવી કે સ્વાસ્થ્ય અને આરોગ્યને લગતી, પરંપરાગત આહારો, ફાસ્ટફુડ, જંકફુડ, પર્યાવરણને લગતા કાર્યક્રમનું આયોજન અને સંચાલન કરતા શીખે.
3. શિક્ષક તરીકેની ક્ષમતા, અભ્યાસક્રમ અને પાઠ્યપુસ્તકો સૈદ્ધાંતિક અને પ્રાયોગિક સમીક્ષાત્મક રીતે ચકાસવાનું અને તપાસવાનું કૌશલ્ય કેળવે.
4. વિદ્યાર્થીઓને આજીવન શિક્ષણ માટે કૌશલ્ય અને પ્રેરણાથી સજ્જ બને તેમજ વિવિધ ક્ષેત્રોમાં સ્વતંત્ર રીતે તેને અનુકૂળ કરવા માટે સક્ષમ બને.
5. વ્યવસાયીકરણ અને સામાજિક જવાબદારીની ભાવનાને ઉત્તેજન આપે. સ્નાતકોને બહુવિદ્યાશાખાકિય વિષયોના મૂલ્યવાન સભ્યો અને નૈતિક નાગરિકો બનવા માટે તૈયાર કરે.
6. વિદ્યાર્થીઓ અને ખેલાડીઓને પ્રોત્સાહિત કરવાની હકારાત્મક પ્રવિધિથી પ્રોત્સાહિત કરવાનું કૌશલ્ય કેળવે.
7. શારીરિક શિક્ષણ કાર્યક્રમના અંદાજપત્રથી વાકેફ થાય તેમજ કાર્યક્રમોનું આયોજન અને સંચાલનનું શારીરિક ક્ષમતા કસોટીનું માપન અને મૂલ્યાંકન કરતા શીખે અને વ્યવહારિક ઉપયોગથી વાકેફ બને.
8. વર્ગખંડ અને મેદાનમાં વિદ્યાર્થીઓના વૈવિધ્યને ધ્યાનમાં રાખી તેઓની વ્યક્તિગત અને સામાજિક વાસ્તવિકતા સાથે શૈક્ષણિક અભ્યાસનો અનુબંધ સાધવાનું કૌશલ્ય કેળવે.
9. વૈદિકકાળ રામાયણ અને મહાભારત કાળમાં ચાલી આવતી પરંપરાગત શારીરિક શિક્ષણ અને રમત-ગમત પ્રવૃત્તિથી વાકેફ થાય અને વર્તમાન સમયમાં તેનું અમલીકરણ કરતા થાય.
10. કેન્દ્ર નિવાસ દરમ્યાન પ્રાયોગિક અધ્યાપનને વધારે વાસ્તવિક અને વર્ગખંડની પરિસ્થિતિને અનુસાર સુસંગત બનાવ્યા કૌશલ્યલક્ષી પ્રશિક્ષણની માહિતી પ્રાપ્ત થાય.

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા, સાદરા

શારીરિક શિક્ષણ વિશારદ (બી.પી.એડ.) સત્ર - 1

વર્ષ - 2023-24

ક્રમ	પાઠ્યક્રમ નંબર	પાઠ્યક્રમ કોડ	વિષયનું નામ	સૈધ્ધાંતિક/ પ્રાયોગિક	કલાક	ક્રેડીટ	આંતરીક 40 માંથી	બાહ્ય 60 માંથી	કુલ ગુણ
1	Major (Core) મુખ્ય વિષય	BPED101	-History, Trends and Basic Principle of Physical Education -શારીરિક શિક્ષણનો ઈતિહાસ, આધુનિક પ્રવાહો અને પાયાગત સિધ્ધાંતો	સૈધ્ધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPED102	-Anatomy and Physiology -શરીર રચના અને શરીર વિજ્ઞાન	સૈધ્ધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPED103	-Sports Medicine -રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્ર	સૈધ્ધાંતિક	60	4	40	60	100
2	Minor ગૌણ વિષય	BPED104P	-Athletics 7 -ખેલક્રૂદ 7	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
		BPED105P	- Indigenous Activities 1 -સંઘવ્યાયામ 1	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
		BPED106P	-Yoga -યોગા	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
		BPED107P	-Kabaddi -કબડ્ડી	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
		BPED108P	-Kho-Kho -ખો-ખો	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
		BPED109P	-Handball -હેન્ડબોલ	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
3	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખા ક્રિયા વિષયો	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Ability Enhancement Courses યોગ્યતા વિકાસના વિષયો	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Value added Course મુલ્ય આધારીત વિષયો	VAC001	Gandhian Thoughts ગાંધી વિચાર	સૈધ્ધાંતિક	30	2	20	30	50
6	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો	-	-	-	-	-	-	-	-
		AC001	-Community Living			1		100	100
		-			390	20	200	300	500

(બી.પી.એડ) સત્ર -1	BPED101	Major (Core) મુખ્ય વિષય 1.History, Trends and Basic Principle of Physical Education 1. શારીરિક શિક્ષણનો ઇતિહાસ, આધુનિક પ્રવાહો અને પાયાગત સિધ્ધાંતો	ફરજિયાત
PO's Aligned PO1, PO2 and PO3		ક્રેડિટ - 4	કલાક - 60

અધ્યાપન નિષ્પત્તિ

- ભારત અને વિવિધ દેશોમાં શારીરિક શિક્ષણનો ઉદ્ભવ અને વિકાસની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે.
- શારીરિક શિક્ષણના ધ્યેયો અને હેતુઓ જાણે.
- શારીરિક શિક્ષણનો ઇતિહાસ જાણે.
- શારીરિક શિક્ષણની જુદીજુદી સંસ્થાઓ વિશે જાણકારી મેળવે.
- રમત-ગમતમાં ખેલાડીઓને અપાતા એવોર્ડ અને પ્રોત્સાહનનો વિશે જાણે.
- શારીરિક શિક્ષણના પાયાના સિદ્ધાંતો અને પ્રશ્નો જાણે.

અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો

- (1) નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ
- (2) ચર્ચા પદ્ધતિ
- (3) વર્કશોપ પદ્ધતિ
- (4) સેમિનાર પદ્ધતિ
- (5) વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ
- (6) પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ
- (7) સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ
- (8) પ્રોજેક્ટ
- (9) મિશ્ર પદ્ધતિ
- (10) બ્લેક બોર્ડ અને ચૉકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ
- (11) માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ
- (12) મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ

એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ		કલાક
એકમ		કલાક
એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> • શારીરિક શિક્ષણનો અર્થ, વ્યાખ્યા, ધ્યેયો, હેતુઓ. • જે. બી. નેશ (ઈન્ટરપ્રિટેશન ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન) • કેળવણીકાર બુચ (ફાઉન્ડેશન ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન) • કેળવણીકાર એચ. સી. બક (મેન્યુલ ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન) • કેળવણીકાર હેગમન એ નેશનલ પ્લાન ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન એન્ડ રિક્રિએશન. • શારીરિક શિક્ષણનું મહત્વ. 	૧૨
એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> • ભારતમાં રામાયણ અને મહાભારત સમયમાં શારીરિક શિક્ષણની પ્રવૃત્તિઓ અને તેનો વિકાસ. • ભારતમાં બ્રિટીશ શાસનમાં શારીરિક શિક્ષણની પ્રવૃત્તિ અને તેનો વિકાસ. • પ્રાચીન ઓલિમ્પિક રમતોત્સવ અને તેનો ઉદભવ અને વિકાસ. • આધુનિક ઓલિમ્પિક રમતોત્સવ અને તેનો ઉદભવ અને વિકાસ. • અમેરિકાની શારીરિક શિક્ષણની સંસ્થા સ્પ્રિંગફિલ્ડ કોલેજ. 	૧૨
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> • આધુનિક ભારતમાં શારીરિક શિક્ષણ અને રમત-ગમતની સંસ્થાઓ અને ફાળો. • યંગ મેન ક્રિશ્ચિયન એસોશિએશન, મદ્રાસ (Y.M.C.A.), લક્ષ્મીબાઈ નેશનલ ઈન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, ગ્વાલિયર (L.N.I.P.E.), હનુમાન વ્યાયામ પ્રસારક મંડળ, અમરાવતી (H.V.P.M.), સ્પોર્ટ્સ ઓથોરિટી ઓફ ગુજરાત (S.A.G.), સ્પોર્ટ્સ ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા (S.A.I.), ઈન્ડિયન ઓલિમ્પિક કમિટી (I.O.C.), નેતાજી સુભાષ નેશનલ ઈન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ સ્પોર્ટ્સ, પતિયાલા (N.S.N.I.S.), ગુજરાત વ્યાયામ પ્રચારક મંડળ (G.V.P.M.) 	૧૨
		૧૨

એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> રમતમાં એવોર્ડ અને પ્રોત્સાહન. <ul style="list-style-type: none"> અર્જુન એવોર્ડ, દ્રોણાચાર્ય એવોર્ડ, એકલવ્ય એવોર્ડ, સરદાર પટેલ એવોર્ડ, જયદિપસિંહ બારીયા એવોર્ડ, મૌલાના અબ્દુલકલામ ટ્રોફી, રાજીવગાંધી ખેલ રત્ન એવોર્ડ પ્રોત્સાહન ફેલોશીપ, સ્કોલરશીપ, સ્પોર્ટ્સ ક્વોટા, કન્શેસન, સર્ટીફિકેટ, સ્પોર્ટ્સ કીટ્સ 	
એકમ ૫	<ul style="list-style-type: none"> પાયાગત સિદ્ધાંતો. <ul style="list-style-type: none"> શારીરિક શિક્ષણના જૈવિક સિદ્ધાંતો, વૃદ્ધિ અને વિકાસનો અર્થ અને તફાવત, શારીરિક શિક્ષણના મનોવૈજ્ઞાનિક પાયાગત સિદ્ધાંતો, શીખવાની પ્રક્રિયા અને અધ્યયનનો અર્થ, અધ્યયનના નિયમો-થોર્નડાઈક, સામાજિક પાયાગત સિદ્ધાંતો, સામાજીકરણનો અર્થ અને વ્યાખ્યા, સામાજીકરણની વિવિધ સંસ્થાઓ, કુટુંબ, શાળા સમકક્ષ જૂથો અને સંચાર માધ્યમો. 	૧૨
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (૪૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (૧૦ ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ)	
બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો: <ul style="list-style-type: none"> ✓ ફ્રેન્ડ્સ બી. ડોન અને એડોર્ડ ટી. હોલી, ચુરક પુરીબોઝ, ધ હેલ્થ હેન્ડબુક, અમેરીકા: લાઈબ્રેરી ઓફ કોંગ્રેસ કેટલોગ પબ્લિ., 199. ✓ ગ્રીનબોર્ગ એસ. જેરોલ્ડ એન્ડ ડેવિડ પોર્ગમેન, ફિઝિકલ ફિટનેશ એ વેલનેશ એપ્રોચ, ન્યુજર્સી: પ્રેન્ટિસ હોલ, 1986. ✓ પટેલ આત્મારામ, સોલંકી દેવેન્દ્રસિંહ, રમત મનોવિજ્ઞાન, ભારત ઈન્સ્ટીટ્યુટ, અમદાવાદ, 1997. ✓ હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ, શારીરિક શિક્ષણના સિદ્ધાંતો અને પ્રવાહો, 2000. ✓ અજમેરસિંહ અને અન્ય, શારીરિક શિક્ષણ તથા ઓલિમ્પિક અભિયાન, લુધિયાણા: કલ્યાણ પબ્લિશર્સ, 2004. ✓ બુચર, ચાર્લ્સ એ., ફાઉન્ડેશન ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, સેન્ટ લુઈસ: મોસ્બી કોલેજ, પબ્લિશિંગ, 1987. 		

(બી.પી.એડ) સત્ર -1	BPED102	Major (Core) મુખ્ય વિષય Anatomy and Physiology શરીર રચના અને શરીર વિજ્ઞાન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO8, PO5 and PO10		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> • માનવ શરીરની સંરચના અને ક્રિયા વિશેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • શરીર રચનાની માહિતી મેળવે. • શરીરના અંગો વિશે જાણે. • શરીરના તંત્રો વિશે માહિતી જાણે. • શરીરના વિવિધ તંત્રોના કાર્યો વિશે જાણે. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 2. ચર્ચા પદ્ધતિ 3. વર્કશોપ પદ્ધતિ 4. સેમિનાર પદ્ધતિ 5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 6. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 8. પ્રોજેક્ટ 9. મિશ્ર પદ્ધતિ 10. બ્લેક બોર્ડ અને ચૉકનોઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> • શરીર રચનાનો અર્થ અને વ્યાખ્યા, શરીર વિજ્ઞાનનો અર્થ અને વ્યાખ્યા, અસ્થિતંત્ર અસ્થિતંત્રનો અર્થ, પ્રકારો, રચના, કાર્યો, અસ્થિબંધન, સાંધાઓની રચના, સાંધાઓના પ્રકાર 	૧૨	
			૧૨

એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> સ્નાયુતંત્ર, સ્નાયુતંત્રનો અર્થ, સ્નાયુની રચના અને કાર્યો, સ્નાયુના પ્રકારો, સ્નાયુ મૂળ અને સ્નાયુ બંધન, ચેતાતંત્ર: અર્થ, રચના અને કાર્યો. 	
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> રૂધિરાભિસરણ તંત્ર, રૂધિરાભિસરણ તંત્રનો અર્થ, લોહીનું બંધારણ કાર્યો અને વર્ગીકરણ, હૃદયની બાહ્ય અને આંતરિક રચના, ધમનીઓ, કેશવાહીનીઓ અને શિરાઓ, લોહીનું દબાણ, હૃદયના ધબકારા 	૧૨
એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> શ્વસન તંત્રનો અર્થ, શ્વસનતંત્રમાં ભાગ લેતા અવયવો નાક, ગળુ, સ્વર પેટી, શ્વાસનળી, શ્વાસવાહિની, ફેફસા, ઉદર પટલ, શ્વાસોશ્વાસની પ્રક્રિયા, લોહીનું ઓક્સીકરણ, કોષજાળનું શ્વસન 	૧૨
એકમ ૫	<ul style="list-style-type: none"> પાયનતંત્ર, અર્થ પાયનતંત્રમાં ભાગ લેતા અવયવો. - મોં, જીભ, દાંત, અન્નનળી, જઠર, નાનું આંતરડું, પકૃત, પિત્તાશય, સ્વાદુપિંડ, મોટું આંતરડું - ઉત્સર્ગતંત્ર, ઉત્સર્ગતંત્રનો અર્થ, ઉત્સર્ગતંત્રમાં ભાગ લેતા અવયવો, ફેફસા, મોટું આંતરડું, મૂત્રપિંડ, ચામડી 	૧૨

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ	
આંતરિક (૪૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (૧૦ ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ)
બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ)

સંદર્ભગ્રંથો:
<ul style="list-style-type: none"> ✓ મિલર ડેવિડ કે. એન્ડ અર્લ એલન, ફિટનેશ એ લાઈફ ટાઈમ એચિવમેન્ટ, દિલ્હી: સુરજિત પબ્લિ., 1982. ✓ મુલર જે. પી., હેલ્થ એક્સરસાઈઝ એન્ડ ફિટનેશ, દિલ્હી સ્પોર્ટ્સ પબ્લિ., 2000. ✓ હરકિશન ગાંધી, શરીર રચના અને શરીર વિજ્ઞાન, અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ, 1995. ✓ બી. એ. પ્રજાપતિ અને અન્ય, માનવ શરીર અને વ્યાયામ, ગુજરાત રાજ્ય પાઠ્ય પુસ્તક મંડળ, ગાંધીનગર, 2002, પા. નં. 1, 14 થી 19, 23 થી 33, 36 થી 43. ✓ દેવેન્દ્રસિંહ ઢુલ, શરીર રચના ક્રિયાવિજ્ઞાન અને સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણ, ફેન્સ પબ્લિકેશન, દિલ્હી, 1998, પા. નં. 12 થી 16. ✓ હરીભાઈ પટેલ અને અન્ય, શરીર રચના વ્યાયામ અને સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણ, ઉ. ગુ. યુનિ. પાટણ 2006 પા. નં. 1 થી 23, 24 થી 32.

(બી.પી.એડ) સત્ર -1	BPED103	Major (Core) મુખ્ય વિષય Sports Medicine રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્ર	ફરજિયાત
PO's Aligned PO8, PO9		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> • રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્ર વિશે સામાન્ય સમજણ મેળવે, અને રમતમાં તેની અગત્યતા જાણે. • મેદસ્વિતા વિષેનો ખ્યાલ પ્રાપ્ત કરે • રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્રના આધુનિક ખ્યાલો વિશે માહિતી પ્રાપ્ત કરે. • માદક દવાઓ વિશે માહિતી પ્રાપ્ત કરે. • આહારના ઘટકોની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • શરીરના તંત્રો પર વ્યાયામની અસરો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 2. ચર્ચા પદ્ધતિ 3. વર્કશોપ પદ્ધતિ 4. સેમિનાર પદ્ધતિ 5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 6. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 8. પ્રોજેક્ટ 9. મિશ્ર પદ્ધતિ 10. બ્લોક બોર્ડ અને ચૉકનો ઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> • રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્રનો અર્થ અને વ્યાખ્યાઓ • રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્રના ધ્યેયો અને હેતુઓ • રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્રની અગત્યતા 		૧૨
			૧૨

એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> • રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્રના આધુનિક ખ્યાલો • રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્રના શારીરિક શિક્ષણમાં વિવિધ ક્ષેત્રો • રમત ચિકિત્સાશાસ્ત્રમાં રમત ચિકિત્સકની ભૂમિકા અને કાર્યો 	
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> • માદક દવાઓ વ્યાખ્યા અને અર્થ • માદક દવાઓનો ઇતિહાસ • માદક દવાઓનું વર્ગીકરણ 	૧૨
એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> • આહારનો અર્થ અને વ્યાખ્યા • આહારના વિવિધ ઘટકો • સ્પર્ધા પહેલા, સ્પર્ધા દરમિયાન અને સ્પર્ધા પછીનો યોગ્ય આહાર. • મેદસ્વિતા: અર્થ, વ્યાખ્યા, મેદસ્વિતાના જોખમો (ક્ષેત્રો), મેદસ્વિતા ઉત્પત્તિના કારણો, મેદસ્વિતા નિવારણના લાભો, સગર્ભાવસ્થા અને મેદસ્વિતા 	૧૨
એકમ ૫	<ul style="list-style-type: none"> - રૂઢિરાખિસરણતંત્ર પર કસરત અને તાલીમની અસર - શ્વસનતંત્ર પર કસરત અને તાલીમની અસર - સ્નાયુતંત્ર પર કસરત અને તાલીમની અસર - સેકંડ વિંડ, પ્રાણવાયુનું દેવું, પ્રાણવાયુમુલક ક્ષમતા. 	૧૨
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (૪૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (૧૦ ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ / જુથચર્ચા/ ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ)	
બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ઓ. પી. સોની ખેલ ચિકિત્સા તથા પુનર્વસન, ખેલ સાહિત્ય કેન્દ્ર, નવી દિલ્હી. ✓ હોશિયાર સિંહ, ખેલ ચિકિત્સા એવં વ્યાયામ ક્રિયા વિજ્ઞાન, ખેલ સાહિત્ય કેન્દ્ર, નવી દિલ્હી. ✓ પટેલ હર્ષદ આઈ., યનિયારા નવીનચંદ્ર જે., રમત વિજ્ઞાન, અમદાવાદ: અનડા પ્રકાશન, 1987. ✓ સાવલિયા જમનાદાસ, સોની જતીનકુમાર, સાવલિયા જગદીશ, રમત વિજ્ઞાન, પાટણ: હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિ. 2006. ✓ પટેલ મુકેશભાઈ જી., રમત વિજ્ઞાન, વિસનગર: ગુજરાત, 2005. ✓ સિંહ વિજય, શારીરિક શિક્ષા મેં ખેલ ચિકિત્સા, ન્યુ દિલ્હી: ફેન્ડસ પબ્લિકેશન. 		

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 1	BPED104P	Minor ગૌણ વિષય Athletics 1 ખેલફૂલ 1	ફરજિયાત
PO's Aligned PO3, PO5 and PO7		ક્રેડીટ - 1	કલાક - 30

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :

- મેદાન અંકન કરતાં શીખે
- રમતના સાધનો વિષે સમજ કેળવે
- રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય
- રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે
- રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે

અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો

1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ
2. ચર્ચા પદ્ધતિ
3. વર્કશોપ પદ્ધતિ
4. સેમિનાર પદ્ધતિ
5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ
6. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ
7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ
8. પ્રોજેક્ટ
9. મિશ્ર પદ્ધતિ
10. બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કનોઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ
11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ
12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ

પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ

ખેલફૂલ 1
1 ક્રેડીટ

પ્રાયોગિક		કલાક
એથલેટીક્સ	- (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) દોડ- ટૂંકા, મધ્યમ અને લાંબા અંતરની દોડનો ખ્યાલ	30

	<p>ચોપગું પ્રસ્થાન: ટૂંક પ્રસ્થાન, મધ્યમ પ્રસ્થાન, લંબ પ્રસ્થાન</p> <p>ત્રણે પ્રસ્થાન: જગહપે, સજ્જ, જાઓ નો સંપૂર્ણ ખ્યાલ ખડા પ્રસ્થાનનો ખ્યાલ:</p> <p>દોડ કદમોનો ચાલ: શરૂઆતના કદમો, અંતરાલ કદમો, સૌથી ઝડપી કદમો</p> <p>વિજયરેખા પસારનો ખ્યાલ: દોડીને વિજય રેખા પસાર, ઘડને આગળ ઝૂકાવી વિજય રેખા પસાર, ટર્ન ફિનિશ.</p> <p>ટપ્પા દોડ (રીલે દોડ)નો ખ્યાલ: બેટન બદલ પ્રદેશ, બટન બદલ પદ્ધતિ, પ્રત્યક્ષ પદ્ધતિ, પરોક્ષ પદ્ધતિ, હથેળી જમીન તરફ, હથેળી આકાશ તરફ</p> <p>લાંબીકૂદની શૈલી: પેશકદમી, ચોકસાઈ નિશાન, ઠેક, ઉડ્ડયન ખૂણો (ખ) ઠેકપગની સ્થિતિ (ગ) શરીરની સ્થિતિ, ઉડ્ડયન (ક) ઉડ્ડયન ખૂણો (ખ) શરીરની ક્રિયાઓ, હવાતર પદ્ધતિ, હવાચાલ પદ્ધતિ, લટક પદ્ધતિ, ઉતરાણ.</p> <p>ગોળાફેંક-પેરી-ઓબ્રાયન: પકડ, ગોળાની સ્થિતિ, ઊભણી, ફેંક દરમિયાનની ક્રિયા, ટી સ્કેલ, કાઉચ, લેગ કિક, સરક, ફેંક, પગ બદલ.</p> <p>ડિસ્કોપટ પદ્ધતિ: પકડ, ઊભણી, બોડી ટર્ન, ફિરકી, ફેંક, પગ બદલ.</p>	
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)	
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)	

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 1	BPED105P	Minor ગૌણ વિષય Indigenous Activities 1 સંઘવ્યાયામ 1	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO2 and PO5	ક્રેડીટ - 1	કલાક - 30	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> કેલેસ્થેનિક્સ, ડંબેલ્સ, વોલ્ડ, ધ્વજ ક્વાયત જેવી ભારતીય પારંપરિક પ્રવૃત્તિનો ખ્યાલ, ઇતિહાસ અને સિધ્ધાંતોથી માહિતગાર થાય 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
(1) હુકમ પદ્ધતિ (2) દર્પણ પદ્ધતિ (3) નિદર્શન પદ્ધતિ (4) દાર્શનિક પદ્ધતિ (5) ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ (6) વર્ણન પદ્ધતિ (7) વર્ણન રૂકાવટ અને રૂકાવટ વર્ણન (8) મિલ્લત પદ્ધતિ (9) ઐચ્છીક પદ્ધતિ (10) તાલ સે પદ્ધતિ (11) ચાર્ટ અને મોડ્યુલ (12) રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ BPED105P સંઘવ્યાયામ 1 ક્રેડીટ			
			કલાક
ઈન્ડીઈન્ડીજનસ એક્ટીવીટી કેલેસ્થેનિક્સ: સિનાક્સ, આગેબાજુ હસ્ત, આગે ઉપે બાજુ હસ્ત, આગે પોવ સ્કંધ હસ્ત, કમર મરોડ, કમર ઝૂક, અંગૂઠા પકડ, આગે પોવ પવિત્રા, નીમ બેઠક, કુદનતાલી, બેઠકના 1 થી 5 દાવ. ડંબેલ્સ: ઉપે નીચે ઠોક, કમર ઝૂક ઠોક, પીછે આગે ઠોક, દાચે બાચો ઠોક, આગે અળંગા ઠોક, બાજુ અળંગા ઠોક, પેટ ધૂંટણ ઠોક, ચો ફેર ઠોક.			30

	<p>વોન્ડ: બાજુ પાવ સ્કન્ધ હસ્ત, આગે પોવ સ્કન્ધ હસ્ત, આગે બાજુ પોવ , બાજુ પોવ આંટી લગાવ, પીછે પોવ પેડી તાણ, પીછે આગે પોવ .</p> <p>ધ્વજ ક્વાયત: ઉંચે આગે હાથ, ઉંચે બાજુ હાથ, બાજુ પવિત્રા ઉપે હાથ, ફૂદન ઉપે નીચે હાથ, આગે પવિત્રા કમર મરોડ, આગ પવિત્રા, બાચે દાહિને પવિત્રા.</p> <p>લેઝિમ : ઘાટી લેઝીમ (લેઝીમ હોશિયાર, લેઝીમ આરામ સે, દો આવાજ, ચાર આવાજ, આઠ આવાજ, તાલ સે કદમ, પવિત્રા એક, પવિત્રા દો, પાવ ચક્ર, આઘા ચક્ર, ફીરકી પટલ, દુલ, બેઠક – અવાજ, આગે પાંવ, કદમ તાલ, ફૂદન પવિત્રા અને પૂર્ણ બેઠક)</p> <p>હિન્દુસ્તાની લેઝિમ - (લેઝીમ લપેટ, લેઝીમ આરામસે અને લેઝીમ હોશિયાર, ચાર અવાજ, 2. એક જગહ, 3. કમર મરોડ, 4. પવિત્રા, 5. દોરુખ 6. આંટી લગાવ, 7. આગે ફલાંગ, 8. પીછે ફલાંગ 9. ચોરુખ બેઠકની વિવરણ અને સમજૂતી)</p> <p>લાઠી - લાઠી લપેટ, લાઠી આરામ, લાઠી હોશિયાર અને પવિત્રા – હોશિયાર, સાદી, ઉલટી, દોરુખ, મિલ્લત, આગે ફલાંગ, પીછે ફલાંગ, દોહેરી વેલ – એક, દોહેરી વેલ – દો, દોહેરી વેલ જંગ, દોહેરી વેલ બેઠક, સલામી – એક અને સલામી દો.</p> <p>મગદળ- ઝોલે હાથ, સીના, એકેરી શિરે સીધે, દોહેરી શિરે સીધે, બાહુ એક, બાહુ દો, એકેરી વજેદાર સીધે, દોહેરી વજેદાર સીધે</p> <p>વાંસ ક્વાયત- વાંસ ઉઠાન, વાંસ જમીન પે, બાજુ વાંસ, ઉપે વાંસ, બાજુ આગે વાંસ, ઝોલે વાંસ, બાજુ પવિત્રા વાંસ, બગલ વાંસ, બેઠક વાંસ, બાજુ ઝૂક વાંસ.</p>
--	--

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ	
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 1	BPED106P	Minor ગૌણ વિષય Yoga યોગા	ફરજિયાત
PO's Aligned PO3, PO7 and PO8		ક્રેડીટ - 1	કલાક - 30

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :

- સૂર્યનમસ્કારની અલગ અલગ પદ્ધતિથી માહિતગાર થાય
- યોગ પ્રાણાયામ અને આસન વિષેનો ખ્યાલ પ્રાપ્ત કરે અને પ્રાયોગિક રીત શીખે

અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો

1. નિદર્શન પદ્ધતિ
2. દાર્શનિક પદ્ધતિ
3. ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ
4. વર્ણન પદ્ધતિ
5. ઐચ્છીક પદ્ધતિ
6. ચાર્ટ અને મોડ્યુલ
7. રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો

પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ
BPED106P Yoga
1 ક્રેડીટ

	કલાક
<p>સૂર્યનમસ્કાર: પ્રથમ સ્થિતિ - સૂર્યનમસ્કાર માટે તૈયારી (દક્ષાસન), બીજી સ્થિતિ- નમસ્કારાસન, ત્રીજી સ્થિતિ પર્વતાસન, ચોથી સ્થિતિ- હસ્ત પાદાસન, પાંચમી સ્થિતિ - એકપાદ પ્રસરણાસન, છઠ્ઠી સ્થિતિ- ભૂધરાસણ, સાતમી સ્થિતિ-અષ્ટાંગ પ્રણિયાતાસન, આઠમી સ્થિતિ-ભુજંગાસન, નવમી સ્થિતિ- ભૂધરાસન, દસમી સ્થિતિ-એકપાદપ્રસરણાસન, અગીયારમી સ્થિતિ-હસ્ત પાદાસન, બારમી સ્થિતિ-નમસ્કારાસન.</p> <p>પ્રાણાયામ-પૂરક, રેચક અને કુંભક, સૂર્યભેદન, ઉજ્જાચી, શીત્કારી, શીતલી, ભસ્ત્રિકા, ભ્રામરી, કપાલભાતી.</p> <p>આસનો-બેઠક પરના આસનો-પદ્માસન, ઉતિથ પાદાસન (લોલાસન), ગોમુખાસન, પશ્ચિમોતાનાસન, આકર્ણ ધનુરાસન. પીઠ પરના આસનો-સવાસન, ઉત્તાનપાદાસન,</p>	30

	<p>પવનમુક્તાસન, મત્સ્યાસન, સર્વાંગાસન, હલાસન. પેટ પરના આસનો- પૂર્ણ સલભાસન, ભુજંગાસન, ધનુરાસન, મકરાસન. હાથ પરના આસનો- મયુરાસન, કોણાસન ઢીંચણ પરના આસનો-વજ્રાસન, ઉષ્ટ્રાસન, પગ પરના આસનો- વૃક્ષાસન, નટ્ટાજાસન, ચક્રાસન માથા પરના આસનો- શીર્ષાસન.</p>	
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)	
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)	

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 1	BPED107P	Minor ગૌણ વિષય Kabaddi કબડ્ડી	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO7 and PO9		ક્રેડીટ - 1	કલાક - 30

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :

- મેદાન અંકન કરતાં શીખે.
- રમતના સાધનો વિષે સમજ કેળવે.
- રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે.
- રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે.
- રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે.

અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો

1. દાર્શનિક પદ્ધતિ
2. વર્ણન પદ્ધતિ
3. નિદર્શન પદ્ધતિ
4. સામૂહિક પદ્ધતિ
5. ઐચ્છીક પદ્ધતિ
6. ચાર્ટ અને મોડ્યુલ
7. રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો

પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ

BPED107P કબડ્ડી

1 ક્રેડીટ

		કલાક
	(મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) કૌશલ્યો: બચાપક્ષના કૌશલ્યો- પગ પકડવો, હાથ અને પગ પકડવો, બન્ને ઘૂંટણ પકડવા, કમર પકડવી, કવર કરવું, ડ્રાઈવ મારવી, લંઘન રેખા ઓળંગતા અટકાવવો. આક્રમણ પક્ષના કૌશલ્યો-દમ ઘૂંટવો, લંઘન રેખા ઓળંગવી, પગે સ્પર્શ કરવો, લાત મારવી, છાપો મારવો, પગ છોડાવવો, હાથ છોડાવવા.	30

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 1	BPED108P	Minor ગૌણ વિષય Kho-Kho ખો-ખો	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO5, PO7 and PO9	ક્રેડીટ - 1	કલાક - 30	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષે સમજ કેળવે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છીક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ BPED108P ખો-ખો 1 ક્રેડીટ			
			કલાક
(મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) રમનારના કૌશલ્યો: સિંગલ ચેન, ડબલ ચેન, ગોળ રમત, પલટી મારવી, ડોલિંગ. મારનારના કૌશલ્યો-પગ સ્પર્શ કરવો, ફૂક મારવી, 45°ના ખૂણે માર મારવો, સાચી ખો.			30
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 1	BPED109P	Minor ગૌણ વિષય Handball હેન્ડબોલ	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO5, PO7 and PO9	ક્રેડીટ - 1	કલાક - 30	

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :

- મેદાન અંકન કરતાં શીખે
- રમતના સાધનો વિષે સમજ કેળવે
- રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે.
- રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે
- રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે

અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો

1. નિદર્શન પદ્ધતિ
2. દાર્શનિક પદ્ધતિ
3. ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ
4. વર્ણન પદ્ધતિ
5. ચૈત્ત્રીક પદ્ધતિ
6. ચાર્ટ અને મોડ્યુલ
7. રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો

પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ

BPED109P હેન્ડબોલ

1 ક્રેડીટ

કલાક

(મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક)
 ડ્રિબ્લિંગ-ઉંચુ ડ્રિબ્લિંગ, મધ્યમ ડ્રિબ્લિંગ અને નીચુ ડ્રિબ્લિંગ
 પાસીંગ- ચેષ્ટ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, રીસ્ટ પાસ, બાઉન્સ પાસ, પુશ પાસ
 શુટીંગ- જમ્પ શોર્ટ લોગ, જમ્પ શોર્ટ હાઈ, એસ.એસ.બી. શોર્ટ, એસ.એસ.
 ડબલ્યુ શોર્ટ, ફોલ શોર્ટ, જમ્પ ફોલ શોર્ટ, લોંગ શોર્ટ.
 ગોલ કિપીંગ- હેન્ડ ડીફેન્સ, કુટ ડીફેન્સ, ફલાઈંગ ડીફેન્સ

30

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 1	VAC001	Value added Course મુલ્ય આધારીત વિષયો Gandhian Thoughts ગાંધી વિચાર	ફરજિયાત
PO's Aligned PO8, PO9 and PO10		ક્રેડીટ ૨	: કલાક ૩૦
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> ગાંધી વિચારના સંદર્ભમાં માહિતી અને સમજ વિકસીત કરે. સત્યના પ્રયોગો, આત્મકથા વિશે માહિતગાર થાય. એકાદશ વ્રતો વિશે જાણકારી મેળવાય અને તેને આચરણમાં મુકવાની સમજ ઉભી કરે. ગાંધીજીના રચનાત્મક કાર્યક્રમોથી માહિતગાર થાય. નઈ તાલીમની સંસ્થાઓ અને તેની યોજનાઓથી વાકેફ થાય. ગાંધીજીએ સૂચવેલ કુદરતી ઉપચારના પ્રયોગો અને સ્વચ્છતાથી વાકેફ થાય. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનોઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
એકમ ૧	ગાંધીજીનો જન્મ અને બાળપણ. ગાંધીજીએ પ્રબોધેલા એકાદશ વ્રતો. સત્ય, અહિંસા, બ્રહ્મચર્ય, આસ્વાદ, અસ્તેય, અપરિગ્રહ, જાત મહેનત, સ્વદેશી અભય, અસ્પૃશ્યતા નિવારણ, સહિષ્ણુતા.		૧૦

એકમ ૨	ગાંધીજીએ આપેલા સ્વરાજ્ય અને ગામડાના વિકાસ સંદર્ભે રચનાત્મક કાર્યક્રમો. સ્વરાજ માટેના :- કોમી એકતા. અસ્પૃશ્યતા નિવારણ. દારૂબંધી. ખાદી. ગામડાના વિકાસ સંદર્ભે :- ગ્રામ ઉદ્યોગ. ગ્રામ સફાઈ. આર્થિક સમાનતા.	૧૦
એકમ ૩	ગાંધીજીએ આપેલા શિક્ષણ અને સમાજના વિકાસના સંદર્ભે રચનાત્મક કાર્યક્રમો. શિક્ષણના વિકાસ સંદર્ભે :- નઈતાલીમ, પ્રૌઢ શિક્ષણ, આરોગ્ય શિક્ષણ, પ્રાંતિક ભાષાઓ, રાષ્ટ્રભાષા, સમાજ વિકાસના સંદર્ભે :- સ્ત્રી ઉન્નતી, કિસાનો, મજૂરો, આદિવાસીઓ, રક્તપિતના રોગીઓ, વિદ્યાર્થીઓ, પશુ સુધારણા.	૧૦
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (૨૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (૫ ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (૫ ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૧૦ ગુણ)	
બાહ્ય (૩૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૩૦ ગુણ)	

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. ગાંધીજીની આત્મકથા
૨. ગાંધીજી મંગલપ્રભાત
૩. શાહ દશરથલાલ બાપુના જીવન વ્રતો
૪. શાહ દશરથલાલ રચનાત્મક કાર્યક્રમો આજના સંદર્ભમાં
૫. પટેલ ચી. ના. ગાંધીચરિત ગાંધી ખરી કેળવણી
૬. પટેલ એમ. એસ. ગાંધીજીની કેળવણીની ફિલસૂફી
૭. ગાંધીજી પાયાની કેળવણી
૮. ગાંધીજી રચનાત્મક કાર્યક્રમો
૯. ગાંધીજી આરોગ્યની ચાવી
૧૦. પંચોળી મનુભાઈ દર્શક, નઈ તાલીમનું નવનીત, સોનગઢ, ભાવનગર-૨૦૧૧.
૧૧. ભદ્ર નાનાભાઈ, નઈ તાલીમ અભિનવ જીવનદર્શન, સોનગઢ-ભાવનગર-૨૦૧૧.

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા, સાદરા

શારીરિક શિક્ષણ વિશારદ (બી.પી.એડ.) સત્ર - 2

વર્ષ - 2023-24

ક્રમ	પાઠ્યક્રમ નંબર	પાઠ્યક્રમ કોડ	વિષયનું નામ	સૈધ્ધાંતિક/ પ્રાયોગિક	કલાક	ક્રેડીટ	આંતરીક 40 માંથી	બાહ્ય 60 માંથી	કુલ ગુણ
1	Major (Core) મુખ્ય વિષય	BPED201	-શારીરિક શિક્ષણની પદ્ધતિઓ, સ્પર્ધાઓ અને આયોજન -Methods, Competition and Planning in Physical Education	સૈધ્ધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPED202	-યોગ વિજ્ઞાન - Yoga Science	સૈધ્ધાંતિક	60	4	40	60	100
2	Minor ગૌણ વિષય	BPED203P	ખેલક્રૂદ - 2 Athletics - 2	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
		BPED204P	જિમ્નાસ્ટીક્સ Gymnastics	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
		BPED205P	વોલીબોલ Volleyball	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
		BPED206P	બાસ્કેટબોલ Basketball	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
		BPED207P	ટેબલ ટેનીસ Table Tennis	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
		BPED208P	ક્રિકેટ Cricket	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
3	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખા કિચ વિષયો	BPEDMD209	કમ્પ્યુટર, ઇન્ફોર્મેશન એન્ડ ટેકનોલોજી -Computer, Information and Technology	સૈધ્ધાંતિક	60	4	40	60	100
4	Ability Enhancement Courses યોગ્યતા વિકાસના વિષયો	-	-	-	-	-	-	-	-
5	Value added Course મુલ્ય આધારીત વિષયો	BPED210P	-આંતરગૃહ રમતમાં ભાગીદારી, સ્પર્ધા અને વ્યવસ્થાપન - Participation, Competition and Organisation of Intramural Games	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
6	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો	-	-	-	-	-	-	-	-
		AC001	-Community Living			1		100	100
		-			420	20	200	300	500

(બી.પી.એડ) સત્ર -2	BPED201	Major (Core) મુખ્ય વિષય શારીરિક શિક્ષણની પદ્ધતિઓ, સ્પર્ધાઓ અને આયોજન Methods, Competition and Planning in Physical Education	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO6 and PO7		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> શારીરિક શિક્ષણમાં અધ્યાપનની પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક તકનીકોનો ખ્યાલ અને સમજણ પ્રાપ્ત કરે. અધ્યાપનના લક્ષણો અને અસર કરતાં પરીબળો અને તેની સંકલ્પનાથી વાકેફ થાય. શિક્ષણની પદ્ધતિઓ અને કૌશલ્યો વિષે જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરે. શારીરિક શિક્ષણની પદ્ધતિઓથી માહિતગાર થાય. શારીરિક શિક્ષણ અને શૈક્ષણિક (કલાસરૂમ) પાઠના આયોજનથી માહિતગાર થાય. શૈક્ષણિક સાધનોથી માહિતગાર થાય. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનોઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
			૧૨
એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> અધ્યાપનનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને લક્ષણો. 		૧૨
			૧૨

એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> શિક્ષણની પદ્ધતિઓનો અર્થ અને મહત્વ, શૈક્ષણિક કૌશલ્યનો અર્થ સંકલ્પના, વિવિધ અધ્યાપન કૌશલ્યોમાં તેનું મહત્વ, વિષયાભિમુખ કૌશલ્ય, પ્રશ્નપ્રવાહિતા કૌશલ્ય, પ્રશ્ન ઉંડાણ કૌશલ્ય, ઉદાહરણ કૌશલ્ય, કાળુપાટીયું કૌશલ્ય, સ્પષ્ટીકરણ કૌશલ્ય 	
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> શારીરિક શિક્ષણની પદ્ધતિઓનો અર્થ અને મહત્વ, હુકમ પદ્ધતિ, દાર્શનિક પદ્ધતિ દર્પણ પદ્ધતિ, વર્ણન પદ્ધતિ, રૂકાવટ સે વર્ણન પદ્ધતિ, વર્ણનસે રૂકાવટ પદ્ધતિ, ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ, તાલસે પદ્ધતિ, અભિનય પદ્ધતિ, ઐચ્છિક પદ્ધતિ, અનુકરણ પદ્ધતિ 	૧૨
એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> શારીરિક શિક્ષણ અને શૈક્ષણિક પાઠ આયોજન અને નિરીક્ષણ પાઠ આયોજનની અગત્યતા, પાઠના પ્રકારો, (1) ઔપચારીક પાઠ આયોજન (2) અનૌપચારીક પાઠ આયોજન (3) કલાસરૂમ પાઠ આયોજન, 	૧૨
એકમ ૫	<ul style="list-style-type: none"> ટુર્નામેન્ટ પદ્ધતિઓ <ol style="list-style-type: none"> બાતલ પદ્ધતિ ચકક પદ્ધતિ લોટ્સ પાડવા દોડરાહનું આયોજન <ol style="list-style-type: none"> દોડવાની ત્રિજ્યા પરથી ટ્રેકની ગણતરી. દોરવાની ત્રિજ્યા પરથી ટ્રેકની ગણતરી. <p>400 મીટર અને 200 મીટર ટ્રેક માર્કીંગ</p>	૧૨
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (૪૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (૧૦ ગુણ)	
	સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ)	
	આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ)	
બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ આર. સી. કંવર, શારીરિક શિક્ષા કી પદ્ધતિયા, અમીત બ્રધર્સ, પબ્લિકેશન, પુનરાવૃત્તિ, સંસ્કરણ ધંતોલી, નાગપુર, 2002. ✓ કાન્તિભાઈ આર. પુટેલ, શારીરિક શિક્ષણની પદ્ધતિઓ અને આયોજન, હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ, 2006. ✓ નટુભાઈ વી. રાવલ અને અન્ય, અધ્યાપક અને અધ્યયનના સિદ્ધાંતો અને પ્રયુક્તિઓ, નીરવ પ્રકાશન, કાલુપુર, અમદાવાદ, 2014. 		

(બી.પી.એડ) સત્ર -2	BPED202	Major (Core) મુખ્ય વિષય યોગ વિજ્ઞાન Yoga Science	ફરજિયાત
--------------------	----------------	---	---------

PO's Aligned PO8, PO9 and PO10

ક્રેડીટ - 4

કલાક - 60

અધ્યાપન નિષ્પત્તિ

- યોગ વિષયના સિદ્ધાંતોની સમજ વિકસિત કરે.
- યોગનો અર્થ, પરિભાષા અને યોગના મહત્વથી વાકેફ થાય.
- આસનનો અર્થ, પરિભાષા અને મહત્વથી વાકેફ કરવા, તેમજ આસન અને કસરતોના તફાવતથી વાકેફ થાય.
- પ્રાણાયામના પ્રકારો, મહત્વ અને પ્રાણાયામ કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતોથી વાકેફ થાય.
- યોગની વિવિધતંત્રો પર થતી અસરોથી વાકેફ થાય.
- બંધના પ્રકારો, મુદ્રાના પ્રકારો તેમજ યોગ શિક્ષણની ગુજરાતની સંસ્થાઓથી વાકેફ થાય.

અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો

1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ
2. ચર્ચા પદ્ધતિ
3. વર્કશોપ પદ્ધતિ
4. સેમિનાર પદ્ધતિ
5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ
6. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ
7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ
8. પ્રોજેક્ટ
9. મિશ્ર પદ્ધતિ
10. બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનોઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ
11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ
12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ

એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ

એકમ		કલાક
એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> • યોગનો અર્થ, પરિભાષા અને મહત્વ. • અષ્ટાંગ (યમ, નિયમ, આસન, પ્રાણાયામ, પ્રત્યાહાર, ધારણા, ધ્યાન અને સમાધિ) 	૧૨
		૧૨

એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> • આસનનો અર્થ અને પરિભાષા • આસનના પ્રકારો, આસનનું મહત્વ, આસન કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો, આસન અને કસરતોનો તફાવત • સૂર્યનમસ્કાર 	
		૧૨
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> • પ્રાણાયામનો અર્થ અને પરિભાષા • પ્રાણાયામના પ્રકારો. પ્રાણાયામનું મહત્વ, પ્રાણાયામ કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો. 	
		૧૨
એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> • વિવિધ તંત્રો પર થતી યોગની અસર • સ્નાયુતંત્ર પર થતી યોગની અસર • શ્વસનતંત્ર પર યોગની અસર • રૂધિરાભિસરણ તંત્ર પર યોગની અસર 	
		૧૨
એકમ ૫	- બંધના પ્રકારો, મુદ્રાના પ્રકારો, યોગ શિક્ષણની સંસ્થાઓ-ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ, કેવલ્યધામ યોગ સંસ્થા, લોનાવાલા, દેવ સંસ્કૃતિ વિશ્વવિદ્યાલય, હરિદ્વાર, લકુલીશ યોગ યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ, જૈન વિશ્વ વિશ્વવિદ્યાલય, લાડનું.	૧૨
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (૪૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (૧૦ ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ)	
બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. પી. ડી. શર્મા, યોગાસન પ્રાણાયામ કરો અને નીરોગી રહો, નવનિત પબ્લિકેશન, અમદાવાદ. 2. બીમાનપાલ, યોગાસન રહસ્ય, પ્રજ્ઞા પ્રકાશન, અમદાવાદ. 2004. 3. એન. સરીન, યોગ શિક્ષા અને યોગ દ્વારા રોગ નિવારણ, ખેલ સાહિત્ય કેન્દ્ર, દિલ્હી, 1995. 4. સત્યપાલ, ઢોલનદાસ અગ્રવાલ, યોગ આસન એવમ સાધના, ભારતીય યોગ સંસ્થા, દિલ્હી, 1989. 5. બ્રહ્મચારી, નરેશકુમાર, સાધારણ રોગની યૌગિકી તથા પ્રાકૃતિક ચિકિત્સા, નવી દિલ્હી, 1998. 6. ગોડ ગંગાપ્રસાદ, પ્રાકૃતિક આયુર્વિજ્ઞાન, આરોગ્ય સેવા પ્રકાશન, મોરીનગર, ઉત્તર પ્રદેશ, 1994. 		

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 2	BPED203P	Minor ગૌણ વિષય Athletics 2 ખેલક્રૂદ 2	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO5, PO7 and PO9		ક્રેડીટ - 1	કલાક - 30
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> • વિઘ્ન દોડ વિષેનો ખ્યાલ પ્રાપ્ત કરે • ઊંચીકૂદની શૈલીઓ શીખે • બરછીકેકની શૈલીઓ શીખે • ચક્રકેકની શૈલીઓ શીખે • લંગડીફાળકૂદની શૈલીઓ શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. નિદર્શન પદ્ધતિ 2. દાર્શનિક પદ્ધતિ 3. ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ 4. વર્ણન પદ્ધતિ 5. ઐચ્છીક પદ્ધતિ 6. ચાર્ટ અને મોડ્યુલ 7. રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
ખેલક્રૂદ 2			
1 ક્રેડીટ			
પ્રાયોગિક			કલાક
એથલેટીક્સ - (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) વિઘ્ન દોડ - પ્રસ્થાન, પહેલા વિઘ્ન સુધીની આગમ દોડ, પ્રથમ વિઘ્ન પસાર, બે વિઘ્નો વચ્ચેના કદમો, છેલ્લા કદમો અને ફિનિશ ઉંચીકૂદ-પલાણ પદ્ધતિ, ફોસ્બરી ફ્લોપ પદ્ધતિ, પેસકદમી, ઠેક, વાંસ પસાર, ઉતરાણ બરછીકેક-પકડ, ફીનીશ પકડ, અમેરિકન પકડ, હંગેરીયન પકડ બરછી વહન-લંગડીફાળ પદ્ધતિ, પગ બદલ ચક્ર ફેંક : પકડ, ચક્રની સ્થિતિ, ઊભણી, ફિરકી અને ફેંક દરમિયાનની ક્રિયા. લંગડીફાળ ક્રૂદ- પેશ કદમી, ઠેક, લંગડી, ફાળ, ફૂદ, હવાતર પદ્ધતિ, હવાચાલ પદ્ધતિ, લટક પદ્ધતિ, ઉતરાણ.			30
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 2	BPED204P	Minor ગૌણ વિષય જિમ્નાસ્ટીક્સ Gymnastic	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO5, PO7 and PO9	ક્રેડીટ - 1	કલાક - 30	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> ફ્લોર એક્સરસાઈઝ, વોલ્ટીંગ ટેબલ, પેરેલલ બાર, સીંગલ બાર, અનઇવન બાર, રોમન રિંગ, પોમેલ હોર્સ અને બેલેનસિંગ બીમ જેવા સાધનોથી પરિચિત થાય ફ્લોર એક્સરસાઈઝ, વોલ્ટીંગ ટેબલ, પેરેલલ બાર, સીંગલ બાર, અનઇવન બાર, રોમન રિંગ, પોમેલ હોર્સ અને બેલેનસિંગ બીમ જેવા સાધનોના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે ફ્લોર એક્સરસાઈઝ, વોલ્ટીંગ ટેબલ, પેરેલલ બાર, સીંગલ બાર, અનઇવન બાર, રોમન રિંગ, પોમેલ હોર્સ અને બેલેનસિંગ બીમ જેવી પ્રવૃત્તિના કૌશલ્યો શીખે ફ્લોર એક્સરસાઈઝ, વોલ્ટીંગ ટેબલ, પેરેલલ બાર, સીંગલ બાર, અનઇવન બાર, રોમન રિંગ, પોમેલ હોર્સ અને બેલેનસિંગ બીમ જેવી પ્રવૃત્તિનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. નિદર્શન પદ્ધતિ 2. દાર્શનિક પદ્ધતિ 3. ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ 4. વર્ણન પદ્ધતિ 5. ઐચ્છીક પદ્ધતિ 6. ચાર્ટ અને મોડ્યુલ 7. રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ જિમ્નાસ્ટીક્સ 1 ક્રેડીટ			
			કલાક
(મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) ફ્લોર એક્સરસાઈઝ (ફોરવર્ડ રોલ, બેકવર્ડ રોલ, એસ્ટ્રાઈડ ફોરવર્ડ રોલ, એસ્ટ્રાઈડ બેકવર્ડ રોલ, કાર્ટ વ્હિલ, વી-સ્કેલ, હેન્ડ સ્ટેન્ડ, હેડ સ્ટેન્ડ, હેન્ડ સ્ટેન્ડ ફોરવર્ડ રોલ, બેકવર્ડ રોલ ટુ હેન્ડ સ્ટેન્ડ, રાઉન્ડ ઓફ, સાઈડ સ્પ્લીટ, કમાન) વોલ્ટીંગ ટેબલ (એપ્રોચ રન એન્ડ જમ્પ ફ્રોમ બોર્ડ, બીટવીન વોલ્ટ, એસ્ટ્રાઈડ વોલ્ટ, સાઈડ વોલ્ટ, વુલ્ફ વોલ્ટ, ફ્રન્ટ વોલ્ટ, ડાઈવ એન્ડ રોલ, હેન્ડ સ્પ્રીંગ, નીઓન જમ્પ ઓફ - જમ્પ			30

<p>ઓન)</p> <p>પેરેલલ બાર (સ્વીંગ, સ્ક્રુ ચેઈઝ, સ્ટ્રેટ આર્મ રેસ્ટ, સ્ટ્રેડલ સીટ, હાફ ટર્ન ટુ સ્ટ્રેડલ સીટ, ફોરવર્ડ માર્ચ ઈન સ્ટ્રેડલ સીટ, સોલ્ડર સ્ટેન્ડ, ચેસ્ટ બેલેન્સ, બેલેન્સ, એકહરી ફ્લય, દોહરી ફ્લય, આડી ખાટલી, ઊભી ખાટલી, ફ્રન્ટ ઓન બેક વોલ્ટ ટુ ધી સાઈડ)</p> <p>સીંગલ બાર (ની-અપ સ્ટાર્ટ, ની-સર્કલ, સર્કલ એબોવ ધી બાર, હાફ ટર્ન ઈન સ્વીંગ, સર્કલ અન્ડર ધી બાર, નેસ્ટ હેન્ગ, એલબો સર્કલ – ફોરવર્ડ અને બેકવર્ડ)</p> <p>અનઈવન બાર (સ્ટ્રેટ આર્મ સપોર્ટ માઉન્ટ, ક્રોસ સીટ, વી સ્કેલ, વન લેગ સ્કવોટ, ઓવર ધી હાઈ બાર, સ્ટ્રેડલ સ્કેટ, હેન્ડ સ્ટેન્ડ અને ફોરવર્ડ રોલ)</p> <p>મેદાનની રચના અને અંકન, સાધન અને સુવિધાઓ, નિયમો અને પંચકાર્ય</p> <p>રોમન રીંગ (સ્વીંગ, સર્કલ અન્ડર ધ રીંગ, નેસ્ટ હેન્ગ, અસ્ટ્રાઈડ આર્મ રાઈટ એન્ડ લેફ્ટ, એલ – સેપ, આર્મ પોઝીશન)</p> <p>પોમેલ હોર્સ (1. સર્કલ, 2. સીંગલ લેગ હાફ સર્કલ – રાઈટ એન્ડ લેફ્ટ લેગ, 3. ફુલ સર્કલ – રાઈટ એન્ડ લેફ્ટ લેગ, 3. બોથ લેગ સર્કલ અને સીઝર)</p> <p>બેલેન્સીંગ બીમ (સ્ટેટ આર્મ માઉન્ટ, સિમ્પલ વોક, ટી-સ્કેલ, ગ્લાઈડ વોક, ફ્રન્ટ સ્કેલ ફોરવર્ડ રોલ, ની – સ્કેલ, વન લેગ માઉન્ટ, જમ્પ વોક અને સિમ્પલ ડિસમાઉન્ટ)</p>	
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ	
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 2	BPED205P	Minor ગૌણ વિષય વોલીબોલ Volleyball	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO5, PO7 and PO9	ક્રેડીટ - 1	કલાક - 30	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના કૌશલ્યો શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
વોલીબોલ			
1 ક્રેડીટ			
			કલાક
(મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) રમતના મૂળભૂત કૌશલ્યો (અન્ડર હેન્ડ સર્વિસ, સાઈડ આર્મ સર્વિસ, ટેનીસ સર્વિસ, રાઉન્ડ આર્મ સર્વિસ, ફ્લોટીંગ સર્વિસ, જમ્પીંગ સર્વિસ, અન્ડર હેન્ડ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, બેક પાસ, અન્ડર હેન્ડ પાસ વીથ વન હેન્ડ, ટુ લેગ ટેઈક ઓફ, રાઉન્ડ આર્મ સ્મેશ, સ્નેપ શોટ, ટેપ શોટ, ટર્ન એન્ડ સ્મેશ, એલિમેન્ટરી ડાઈવ અને ફ્લાઈંગ ડાઈવ, વ્યક્તિગત બ્લોક, સામૂહિક બ્લોક) રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય			30
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 2	BPED206P	Minor ગૌણ વિષય બાસ્કેટબોલ Basketball	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO5, PO7 and PO9	ક્રેડીટ - 1	કલાક- 30	

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :

- મેદાન અંકન કરતાં શીખે.
- રમતના સાધનો વિષે સમજ કેળવે.
- રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે.
- રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે.
- રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે.

અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો

1. નિદર્શન પદ્ધતિ
2. દાર્શનિક પદ્ધતિ
3. ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ
4. વર્ણન પદ્ધતિ
5. ઐચ્છિક પદ્ધતિ
6. ચાર્ટ અને મોડ્યુલ
7. રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો

પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ

બાસ્કેટબોલ

1 ક્રેડીટ

કલાક

(મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) રમતના મૂળભૂત કૌશલ્યો (ચેસ્ટ પાસ, બાઉન્સ પાસ, ઓવર હેડ પાસ, હુક પાસ, વન હેન્ડ બેઝબોલ પાસ, સાઈડ આર્મ પાસ, વન હેન્ડ રિસીવિંગ, ટુ હેન્ડ રિસીવિંગ, ઊંચું ડ્રિબલ, મધ્યમ ડ્રિબલ, નીચું ડ્રિબલ, લે - અપ શોટ, જમ્પ શોટ, સેટ શોટ, ફ્રી થ્રો શોટ, જમ્પ સ્ટોપ, રિબાઉન્ડીંગ અને પિવોટીંગ) રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય

30

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 2	BPED207P	Minor ગૌણ વિષય ટેબલ ટેનીસ Table Tennis	ફરજિયાત
PO's Aligned PO5, PO7 and PO9	ક્રેડીટ - 1 -	30	કલાક
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષે સમજ કેળવે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છીક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
ટેબલ ટેનીસ			
1 ક્રેડીટ			
			કલાક
(મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) રમતનાં મૂળભૂત કૌશલ્યો (શેક હેન્ડ ગ્રિપ અને પેન હોલ્ડ ગ્રિપ, સાદી સર્વિસ, સ્પીન સર્વિસ, ટોપ સ્પીન સર્વિસ, બેક સ્પીન સર્વિસ, સાઈડ સ્પીન સર્વિસ, ફોર હેન્ડ કાઉન્ટર એટેક, બેક હેન્ડ કાઉન્ટર એટેક અને કુટવર્ક અને રમતના નિયમો અને પંચકાર્ય.			30
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 2	BPED208P	Minor ગૌણ વિષય ક્રિકેટ Cricket	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO5, PO7 and PO9	ક્રેડીટ - 1	કલાક - 30	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષે સમજ કેળવે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. રમતના મૂળભૂત કૌશલ્ય શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છીક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ ક્રિકેટ 1 ક્રેડીટ			
			કલાક
બેટિંગ: ફન્ટકુટ ડિકેન્સ, બેકકુટ ડિકેન્સ, ડ્રાઈવ: (સ્ટેટ ડ્રાઈવ, ઓફ ડ્રાઈવ, કવર ઓન ડ્રાઈવ) બોલિંગ : ફાસ્ટ બોલીંગ, સ્પિન બોલીંગ અને મિડિયમ પેશ ફિલ્ડિંગ: થ્રોઈંગ, કેચીંગ, ક્રિપીંગ			30
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 2	BPEDMD209	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખાકિય વિષયો કમ્પ્યુટર, ઇન્ફોર્મેશન એન્ડ ટેકનોલોજી Computer, Information and Technology	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO3, and PO7		ક્રેડીટ 4	કલાક 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> • કોમ્પ્યુટરની મૂળભૂત બાબતોથી માહિતગાર થાય. • કોમ્પ્યુટર સંચાલનથી માહિતગાર થાય. • કોમ્પ્યુટરની સુરક્ષાથી માહિતગાર થાય. • કોમ્પ્યુટરના વિવિધ નિવેશ એકમોથી માહિતગાર થાય. • કોમ્પ્યુટરના વિવિધ સોફ્ટવેરથી માહિતગાર થાય. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 2. ચર્ચા પદ્ધતિ 3. વર્કશોપ પદ્ધતિ 4. સેમિનાર પદ્ધતિ 5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 6. પ્રવાસ – પર્યટન પદ્ધતિ 7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 8. પ્રોજેક્ટ 9. મિશ્ર પદ્ધતિ 10. બ્લોક બોર્ડ અને ચોકનોઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> • Introduction of Computer કમ્પ્યુટર પરિચય 1.1 Computer Fundamentals (કમ્પ્યુટર પરીચય): What is a computer, (કમ્પ્યુટર શું છે?), Characteristic of computers (કમ્પ્યુટરની લાક્ષણિકતાઓ), Advantages and limitations of a computer, (કમ્પ્યુટર ઉપયોગના ફાયદાઓ અને તેની મર્યાદાઓ) 1.2 Computer Organization (કમ્પ્યુટર સંચાલન) - Block Diagram of CPU,(કમ્પ્યુટરની આંતરીક રચના), Operations of computer system (કમ્પ્યુટર દ્વારા થતા મૂળભૂત કાર્યો), CPU (સીપીયુ), A.L.U(એએલયુ),CU(કન્ટ્રોલયુનિટ) Memory (મેમરી) 		12

	<p>1.3 Security of computer (કમ્પ્યુટરની સિક્યુરીટી) - Viruses and it's types, Infector, Weakness, Detection, Cleaning, Antivirus Software (વાયરસ અને તેના પ્રકારો, ઇન્ફેક્ટર, વાયરસની શોધ, વાયરસની નબળાઈઓ, વાયરસ દૂર કરવો, એન્ટિવાયરસ સોફ્ટવેર)</p> <p>1.4 Input devices - નિવેશ એકમો - Key board કી બોર્ડ4 Mouse માઉસ4 Joy Stick જોય સ્ટીક4 Touch Screen ટચ સ્ક્રીન, Scanner સ્કેનર, Web Cam વેબ કેમેરા, MICR એમ.આઈ.સી.આર., OCR ઓ.સી.આર. OMR ઓ.એમ.આર. Microphone</p> <p>1.5 Output Devices - નિર્ગમ એકમો : Monitor મોનિટર નો પરીચય, મોનિટરનું વર્ગીકરણ, Printer પ્રિન્ટર ના પ્રકાર અને લક્ષણો , ડોટ મેટ્રિક્સ, ઇન્ક જેટ અને લેસર પ્રિન્ટર.Speaker / Headphone</p> <p>1.6 Primary storage and Secondary storage મુખ્ય સ્મૃતિ અને ગૌણ સ્મૃતિ ROM આર.ઓ.એમ, RAM આર.એ.એમ. Hard Disk હાર્ડ ડિસ્ક (Inbuilt and External), CD Drive સીડી ડ્રાઇવ / DVD Drive ડીવીડી ડ્રાઇવ, USB Device યુએસબી ડિવાઇસ,Memory card (મેમરી કાર્ડ), Card reader (કાર્ડ રીડર) .</p> <p>1.7 Software સોફ્ટવેર : System software સિસ્ટમ સોફ્ટવેર, Application software એપ્લિકેશન સોફ્ટવેર</p>	
એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> • Operating System ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ 2.1 Operating system (in brief) – ઓપરેટિંગ સિસ્ટમ ના કાર્યો (ટૂંકમાં) 2.2 Overview of GUI - GUI એટલે શું ? 2.3 GNOME Desk Top-ડેસ્ક ટોપ <ul style="list-style-type: none"> Top Panel - ટોપ પેનલ <ul style="list-style-type: none"> - Menubar મેનૂ બાર: Applications - એપ્લિકેશન્સ, Places - પ્લેસીસ, System – સિસ્ટમ - Application Launcher – એપ્લિકેશન લોન્ચર - Notification Area – નોટિફિકેશન એરિયા - એપ્લેટ : System Date and Time – સિસ્ટમ તારીખ અને સમય - ‘Me’ મેનૂ (લોગ ઇન થયેલ ઉપયોગકર્તાના નામનું) - Session menu સેશન મેનૂ : Lock Screen/ Guest Session/ Switch From ... / Log Out / Hibernate/ Restart/ Shut Down Bottom panel - બોટમ પેનલ <ul style="list-style-type: none"> - Show Desktop શો ડેસ્કટોપ આઈકન - રનીંગ એપ્લિકેશન - Workspace Switcher – વર્ક સ્પેસ સ્વીચર - Trash - ટ્રેશ 2.4 Some Terminologies કેટલાક વપરાતા શબ્દો : Home Directory/ Folder/ File/ Icon - હોમ ડીરેક્ટરી/ ફોલ્ડર/ ફાઇલ/ આઈકન, Minimize, Restore, Maximize, Close, મીનીમાઇઝ / રીસ્ટોર ડાઉન અને મેક્સીમાઇઝ / ક્લોઝ, Menu bar - મેનૂ બાર 	12

	<p>2.5 Applications Menu-એપ્લીકેશન્સ મેનૂ, Places Menu-પ્લેસીસ મેનૂ, System Menu-સિસ્ટમ મેનૂ</p> <p>2.6 Accessories એસેસરિઝ : GEDIT જીએડીટ-ટેક્સ્ટ એડિટર, GIMP જીઈમ્પ-ઈમેજ એડિટર</p> <p>2.7 Other Features (in brief) અન્ય સગવડતાઓ (ટૂંકમાં) : સિસ્ટમ મેનૂમાં Preferences - પ્રેફરન્સીસ (Keyboard, Mouse, Screensaver, Sound) Places Menuમાં Computer - કમ્પ્યુટર અને Desk Top-ડેસ્ક ટોપ, એપ્લીકેશન્સ મેનૂમાં Accessoriesમાં Calculator – કેલ્ક્યુલેટર, CD/DVD Creator, એપ્લીકેશન્સ મેનૂમાં Sound & Videoમાં - Music Player, એપ્લીકેશન્સ મેનૂમાં Internet માં - ઈન્ટરનેટ બ્રાઉઝર</p>	
<p>એકમ 3</p>	<p>Open Office - Word Processor</p> <p>3.1 બજારમાં ઉપલબ્ધ ઓફીસઓટોમેશન ટૂલ્સનો પરિચય</p> <p>3.2 ઓપનસોર્સ ઓફીસઓટોમેશન ટૂલ્સ નો પરિચય</p> <p>3.3 વર્ડ પ્રોસેસર – શબ્દ પ્રક્રિયક સોફ્ટવેર</p> <p>3.3.1 Introduction to Word Processor - વર્ડ પ્રોસેસરનો પરિચય, What is Word Processing - Advantages of Word Processing (વર્ડ પ્રોસેસીંગ એટલે શું ? વર્ડ વાપરવાના ફાયદાઓ)</p> <p>3.3.2 How to Create Text Document - (ટેક્સ્ટ ડોક્યુમેન્ટ કેવી રીતે તૈયાર કરશો ?) Elements of Opening Screen - ઓપનીંગ સ્ક્રીનના ભાગો, Menu Bar મેનૂબાર, Tool Bar ટૂલબાર, Ruler રૂલર, Scroll Bar સ્ક્રોલ બાર, Status Bar સ્ટેટસ બાર, Context Menu કોન્ટેક્સ્ટ મેનૂ, Working With Documents - દસ્તાવેજ પર કાર્ય, Creation Of a New Document - નવો દસ્તાવેજ બનાવવો.</p> <p>3.3.3 Major Function of some Menus (With Options) વર્ડ પ્રોસેસરના કેટલાક કાર્ય માટેના મેનુ (વિકલ્પો સાથે) File – ફાઈલ (New, Open, Save, Save As, Export as PDF, Print, Close, Exit Word)</p> <p>3.3.4 Editing Documents - દસ્તાવેજ માં સુધારા વધારા કરવા Find - ફાઈન્ડ, Find and Replace - ફાઈન્ડ અને રીપ્લેસ, Cut, Copy and Paste - કટ, કોપી અને પેસ્ટ, Header and Footer - હેડર અને ફૂટર, Auto Text – ઓટો ટેક્સ્ટ</p> <p>3.3.5 Formatting Documents - દસ્તાવેજને ફોર્મેટ કરવાના વિવિધ વિકલ્પો Font ફોન્ટ, Font size ફોન્ટ સાઈઝ, Typeface ટાઈપફેસ, Font</p>	<p>12</p>

	<p>Effects ફોન્ટ ઈફેક્ટ્સ (ફોન્ટ કલર,ઈફેક્ટ્સ,આઉટલાઈન,શેડો), Bullets and Numbering - બુલેટ્સ અને નંબરીંગ, Borders and Shades - બોર્ડર અને શેડ્સ</p> <p>3.4 Mail Merge - મેઇલ મર્જ એટલે શું ? મેઇલ મર્જ પ્રક્રિયાના પગલાં, Create Table – ટેબલ તૈયાર કરવું</p>	
એકમ 4	<ul style="list-style-type: none"> • Open Office – Presentation Software : પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેર 4.1 Introduction to Presentation Software: - પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેરનો પરિચય Need for a Presentation - પ્રેઝન્ટેશનની જરૂરીયાત What can you create in Presentation Software પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેર દ્વારા થતા જુદા જુદા કાર્યો, Presentation Technique (4P) - પ્રેઝન્ટેશનની ટેકનીકFacilities available in Presentation Software - પ્રેઝન્ટેશન સોફ્ટવેરમાં ઉપલબ્ધ વિશિષ્ટસગવડતાઓ 4.2 Presentation Wizard - પ્રેઝન્ટેશન વિઝાર્ડ Empty Presentation – એમ્પ્ટી પ્રેઝન્ટેશન, From Template – ફોમ ટેમ્પલેટ, Open Existing Presentation – ઓપન એક્ઝિસ્ટીંગ પ્રેઝન્ટેશન 4.3 Presentation Views - પ્રેઝન્ટેશન વ્યૂ - Normal / Outline / Slide sorter / Slide show / Notes Page / Handout Page 4.4 To create Presentation - To add slide - નવી સ્લાઈડ ઉમેરવી, To delete slide - સ્લાઈડ ડીલીટ કરવી, Save the presentation - પ્રેઝન્ટેશન સેવ કરવું 4.5 Slide show – સ્લાઈડ શો, Custom Animation – કસ્ટમ એનિમેશન, Interaction –ઈન્ટરેક્શન, Slide Transition – સ્લાઈડ ટ્રાન્ઝિશન 	12
એકમ 5	<ul style="list-style-type: none"> • Introduction to Internet and Blogs ઈન્ટરનેટનો પરિચય અને બ્લોગ્સ 5.1 What is internet? History, Internet uses ઈન્ટરનેટ શું છે?, ઇતિહાસ, ઈન્ટરનેટના ઉપયોગો 5.2 Introduction of World Wide Web, what is Web Browser? વર્લ્ડ વાઈડ વેબનો પરિચય 5.3 E-mail introduction ઇમેઇલ નો પરિચય 5.4 Introduction to Search Engine. સર્ચ એન્જીનનો પરિચય 5.5 Introduction of Blog Use of Blog બ્લોગ નો પરિચય અને ઉપયોગો 5.6 How to generate the blog? બ્લોગ કેવી રીતે બનાવી શકાય ? • 5.7 Name of blog sites. બ્લોગ બનાવતી વેબસાઈટ નોંધ ઓપરેટીંગ સિસ્ટમ તરીકે Ubuntu & ઓફીસઓટોમેશન ટૂલ્સ તરીકે LibreOffice 	12
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (40 ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (10 ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (10 ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (20 ગુણ)	
બાહ્ય (60 ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (60 ગુણ)	

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 2	BPED210P	Value added Courses મુલ્ય આધારિત વિષયો આંતરગૃહ રમતમાં ભાગીદારી, સ્પર્ધા અને વ્યવસ્થાપન Participation, Competition and Organisation of Intramural Games	ફરજિયાત
PO's Aligned PO8, PO9 and PO10		ક્રેડીટ 2 :	કલાક 60

અધ્યયન નિષ્પત્તિ :

- મેદાન અંકન કરતાં શીખે
- રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે
- રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે
- રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે
- સ્પર્ધાનું પૂર્વ આયોજન કરતાં શીખે
- રમતનું સંપૂર્ણ આયોજન અને વ્યવસ્થાપન કરતાં શીખે
- રમતોમાં ખેલાડી તથા કેપ્ટન તરીકેની ભાગીદારી કરતાં શીખે

અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો

1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ
2. ચર્ચા પદ્ધતિ
3. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ
4. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ
5. પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ
6. મિશ્ર પદ્ધતિ
7. બ્લોક બોર્ડ અને ચોકનોઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ
8. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ
9. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ

આંતરગૃહ રમતમાં ભાગીદારી, સ્પર્ધા અને વ્યવસ્થાપન

કલાક

60

1. સ્પર્ધા પૂર્વે આયોજન
 - રમતનું કલીનીક (રમતનું મેદાન, નિયમો અને પંચકાર્ય વિશેની જાણકારી)
 - મેદાન અંકન
 - અન્ય વ્યવસ્થાઓ
2. મેદાન આયોજન

> મેદાન સફાઈ, સુશોભન તથા મેદાનના સાધનોની વ્યવસ્થા 3. સ્પર્ધા આયોજન > સ્પર્ધાના ઉદ્ઘાટનથી સ્પર્ધાની પૂર્ણાહુતિ સુધીનું તમામ આયોજન 4. રમતમાં ભાગીદારી > જુદી જુદી રમતોમાં ખેલાડી તથા કેપ્ટન તરીકેની ભાગીદારી 5. પંચકાર્ય > જુદી જુદી રમતોમાં પંચકાર્યની જવાબદારી તથા ભાગીદારી	
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ	
આંતરિક	આંતરિક મૂલ્યાંકન (20 ગુણ)
બાહ્ય	બાહ્ય મૂલ્યાંકન (30 ગુણ)

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા, સાદરા

શારીરિક શિક્ષણ વિશારદ (બી.પી.એડ.) સત્ર - 3

વર્ષ - 2023-24

ક્રમ	પાઠ્યક્રમ નંબર	પાઠ્યક્રમ કોડ	વિષયનું નામ	સૈધાંતિક / પ્રાયોગિક	કલાક	કેડીટ	આંતરિક 40 માંથી	બાહ્ય 60 માંથી	કુલ ગુણ
1	Major (Core) મુખ્ય વિષય	BPED301	- Physical education and Sports Psychology - શારીરિક શિક્ષણ અને રમત મનોવિજ્ઞાન	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPED302	- Officiating and Coaching - પંચકાર્ય અને રાહબરી	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPED303	- Test and Measurement in Physical education - શારીરિક શિક્ષણમાં કસોટી અને માપન	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
2	Minor ગૌણ વિષય	BPED304P	- Athletics - III - ખેલફૂદ - III	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
		BPED305P	- Netball - નેટબોલ	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
		BPED306P	- Hockey - હોકી	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
		BPED307P	- Drill March - કવાયત	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
3	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખાકિય વિષયો								
4	Ability Enhancement Course યોગ્યતા વિકાસના વિષયો		-						
5	Value added Courses મુલ્ય આધારિત વિષયો								
6	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો	BPED308P	- Class Room Teaching lesson Gazettes and Module, Internal and External Class room Teaching for Theoretical Topics	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50

			- વર્ગખંડ સૈધાંતિક પાઠ આયોજન, ગેઝેટ અને મોડ્યુલ, સૈધાંતિક મુદ્દાઓના આંતરિક અને બાહ્ય વર્ગખંડ પાઠ આયોજન						
7	Internship કેન્દ્ર નિવાસ	BPED309P	- 10 Days Internship on occasion of 15 August Independence Day - 15 ઓગસ્ટ સ્વતંત્રતા દિવસ નિમિત્તે 10 દિવસનો કેન્દ્ર નિવાસ	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
		AC001	-Community Living			1		100	100
Total					420	20	200	300	500

(બી.પી.એડ) સત્ર -3	BPED301	Major (Core) મુખ્ય વિષય Physical education and Sports Psychology શારીરિક શિક્ષણ અને રમત મનોવિજ્ઞાન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO3 and PO4		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> શારીરિક શિક્ષણ અને રમતમાં શ્રેષ્ઠ દેખાવ માટે મનોવિજ્ઞાનની વિભાવના / ખ્યાલની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. મનોવિજ્ઞાન અને રમત મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ, સમજણ અને રમત-ગમતમાં અગત્યતા સમજે. વારસો અને વાતાવરણનો અર્થ અને મહત્વ વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. અધ્યયનના સિદ્ધાંતો જાણે અને અધ્યાપનમાં તેમનું ઉપયોજન કરે. વ્યક્તિત્વ વિકાસમાં શિક્ષણ અને રમત-ગમતના યોગદાન વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લોક બોર્ડ અને ચોકનોઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ, સ્વરૂપ અને શાખાઓ, રમત મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ વ્યાખ્યાઓ, શારીરિક શિક્ષણ અને રમત-ગમત ક્ષેત્રમાં તેની અગત્યતા 		૧૨
			૧૨

એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> વારસો અને વાતાવરણનો અર્થ, વ્યાખ્યાઓ બાળકના વિકાસમાં વારસો અને વાતાવરણનું મહત્વ 	
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> શીખવું, અર્થ, વ્યાખ્યા અને પ્રક્રિયા, શીખવાના સિદ્ધાંતો, અભિસંધાન દ્વારા અધ્યયન, પ્રયત્ન અને ભૂલ દ્વારા અધ્યયન, આંતરસૂઝ દ્વારા અધ્યયન, શીખવાના સિદ્ધાંતો અને શીખવાના નિયમોનું શારીરિક શિક્ષણમાં અને રમતોમાં અમલીકરણ, શિક્ષણ સંક્રમણ, અર્થ, વ્યાખ્યા અને પ્રક્રિયા 	૧૨
એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> વ્યક્તિત્વનો અર્થ, વ્યાખ્યાઓ, વ્યક્તિત્વ વિકાસને પ્રભાવિત કરતા પરીબળો વ્યક્તિત્વ વિકાસમાં શારીરિક શિક્ષણ અને રમત-ગમતનું યોગદાન 	૧૨
એકમ ૫	<ul style="list-style-type: none"> પ્રેરણાનો અર્થ, વ્યાખ્યાઓ અને પ્રકારો ખેલાડીઓ અને વિદ્યાર્થીઓને પ્રવૃત્તિ માટે અભિપ્રેરિત કરવાની પદ્ધતિઓ સંવેગનો અર્થ, વ્યાખ્યાઓ અને પ્રકારો 	૧૨
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (૪૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (૧૦ ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ)	
બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ કમલેશ મદન વ્યાયામ એવમ્ ક્રિડા મનોવિજ્ઞાન, ન્યુ દિલ્હી: મેટ્રોપોલિટિન બુક કંપની, ૧૯૮૮. ✓ એમ. એલ. કમલેશ, શારીરિક શિક્ષા એવમ્ ક્રિડા મનોવિજ્ઞાન, તૃતીય અદ્યતન સંસ્કરણ; ન્યુ દિલ્હી: ખેલ સાહિત્ય કેન્દ્ર, ૨૦૧૨. ✓ એમ. એલ. કમલેશ, સાયકોલોજી ઈન ક્રિઝિકલ એજ્યુકેશન એન્ડ સ્પોર્ટ્સ, થર્ડ રિવાઈઝ એડિશન; ન્યુ દિલ્હી: મેટ્રોપોલિટિન બુક કંપની, ૧૯૯૮. ✓ દેવેન્દ્રસિંહ બી. સોલંકી, આત્મારામ જે. પટેલ, રમત મનોવિજ્ઞાન, પ્રથમ આવૃત્તિ; અમદાવાદ: ભારત ઈન્સ્ટિટ્યુટ, ૧૯૯૭. ✓ મૂળશંકર એલ. જોષી, શૈક્ષણિક અને રમત મનોવિજ્ઞાન, અમદાવાદ: ધવલ પ્રકાશન, ૧૯૯૯. ✓ શાસ્ત્રી જયેન્દ્ર દવે અને અન્ય, શિક્ષણની મનોવૈજ્ઞાનિક આધારશિલા, ચોથી અદ્યતન આવૃત્તિ; અમદાવાદ: બી. એસ. શાહ પ્રકાશન, ૧૯૯૯. ✓ વિનુભાઈ ડી. મોગરિયા અને અન્ય, દ્વિતીય આવૃત્તિ; અમદાવાદ: અક્ષર પબ્લિકેશન, ૨૦૧૦. ✓ પી. ડી. પાઠક, શિક્ષા ઓર મનોવિજ્ઞાન, આગ્રા: વિનોદ પુસ્તક મંદિર, ૧૯૯૯. 		

(બી.પી.એડ) સત્ર -3	BPED302	Major (Core) મુખ્ય વિષય Officiating and Coaching પંચકાર્ય અને રાહબરી	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO5 and PO6		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> • પંચકાર્ય અને રાહબરી વિશેનો ખ્યાલ પ્રાપ્ત કરે. • પંચકાર્યનો અર્થ, મહત્વ, સિદ્ધાંતો અને પંચની શૈક્ષણિક લાયકાત અને યોગ્યતાઓ વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • પંચકાર્ય કરવાનું કૌશલ્ય કેળવાય. • પંચકાર્ય માટે આવશ્યક એવી તટસ્થતા જળવાય. • રાહબરીના સિદ્ધાંતો જાણે અને રાહબર તરીકેનું કાર્ય કરવાનું આવશ્યક કૌશલ્ય કેળવાય. • સારા ખેલાડીના લક્ષણોની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય. • રમત સુરક્ષાનો અર્થ, મહત્વ અને ઉપાયો વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 2. ચર્ચા પદ્ધતિ 3. વર્કશોપ પદ્ધતિ 4. સેમિનાર પદ્ધતિ 5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 6. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 8. પ્રોજેક્ટ 9. મિશ્ર પદ્ધતિ 10. બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનોઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> • પંચકાર્યનો અર્થ અને વ્યાખ્યાઓ • પંચકાર્યનું મહત્વ • પંચકાર્યના સિદ્ધાંતો • પંચકાર્યને અસર કરતાં પરિબળો • પંચની શૈક્ષણિક લાયકાત અને યોગ્યતાઓ 		૧૨
			૧૨

એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> • પંચના લક્ષણો • પંચની ફરજો (રમત પેહલા, રમત દરમ્યાન, રમત પછી) • પંચોના સંબંધો (વ્યવસ્થાપક, રાહબર, કેપ્ટન, ખેલાડી, પ્રેક્ષકો અને પંચો સાથેના સંબંધો) 	
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> • ભારતમાં પંચકાર્યનું ધોરણ સુધારવા માટેનાં પગલાં • રમતગમતનાં પંચો અને તેની જવાબદારીઓ 	૧૨
એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> • રાહબરનો અર્થ, વ્યાખ્યા • રાહબરીના સિદ્ધાંતો • સારા રાહબરનાં લક્ષણો • રાહબરને ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો • રાહબરની યોગ્યતા (શૈક્ષણિક, ચારિત્રિક અને વ્યાવસાયિક યોગ્યતા) 	૧૨
એકમ ૫	<ul style="list-style-type: none"> • સારા ખેલાડીનાં લક્ષણો • ખેલાડીની પસંદગી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો • રમત સુરક્ષા: અર્થ, મહત્વ અને ઉપાયો 	૧૨

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

આંતરિક (૪૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (૧૦ ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ)
બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ)

સંદર્ભગ્રંથો:

- ✓ પટેલ આત્મારામ, સોલંકી દેવેન્દ્રસિંહ, ખેલકૂદ નિયમો, અમદાવાદ.
- ✓ પટેલ છોટુભાઈ પ્રહલાદભાઈ, પી. ડી. શર્મા, પંચકાર્ય અને રાહબરી, અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ.
- ✓ પંચકાર્ય અને રાહબરી ભાગ-૨, પ્રિ. કરણસિંહ ગોહિલ, ડૉ. પી.ડી. શર્મા, ડૉ. જે. કે. સાવલિયા, શ્રી આઇ. યુ. સીડા, મોહનભાઈ ટી. ટંડેલ, ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્ય પુસ્તક મંડળ ગાંધીનગર.
- ✓ કિરણસિંહ ગોહિલ, પી. ડી. શર્મા, જે. કે. સાવલિયા, આઈ. યુ. સીડા, મોહનભાઈ ટી. ટંડેલ, પંચકાર્ય અને રાહબરી, ભાગ-૨, ગુજરાત રાજ્ય શાળા પાઠ્ય પુસ્તક મંડળ, ગાંધીનગર.
- ✓ અજમેરસિંહ અને અન્ય, શારીરિક શિક્ષણ તથા ઓલિમ્પિક અભિયાન, લુધિયાણા: કલ્યાણ પબ્લિશર્સ, ૨૦૦૪.
- ✓ એમ. એલ. કમલેશ, ઓફિસિયેટીંગ એન્ડ કોચીંગ, ફેન્સ પબ્લિકેશન, ન્યુ દિલ્હી.

(બી.પી.એડ) સત્ર -3	BPED303	Major (Core) મુખ્ય વિષય Test and Measurement in Physical education શારીરિક શિક્ષણમાં કસોટી અને માપન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO5 and PO7		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> કસોટી માપન અને મૂલ્યાંકન સંબંધિત ખ્યાલો વિકસાવવા માટેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. વિવિધ રમતોમાં વ્યક્તિની શારીરિક ક્ષમતા અને શારીરિક દેખાવનું વિશ્લેષણ કરવા માટેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. કસોટી માપન અને મૂલ્યાંકનનો અર્થ, જરીરિયાત અને સિદ્ધાંતો જાણે. જુદી-જુદી કસોટીઓના પ્રકારો વિશે માહિતગાર થાય. શારીરિક યોગ્યતા અને ગત્યાત્મક યોગ્યતાની કસોટીઓ વિશે જાણે . સહનશક્તિ અને સ્નાયુબળ કસોટીઓ વિશે જાણે. રમત કૌશલ્યો માપન કસોટીઓનું ઉપયોજન શીખે. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચૉકનોઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> કસોટી માપન અને મૂલ્યાંકનનો અર્થ અને વ્યાખ્યા, શારીરિક શિક્ષણમાં કસોટી માપન અને મૂલ્યાંકનની જરૂરીયાત અને અગત્યતા, મૂલ્યાંકન 		૧૨

સિદ્ધાંતો		
એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> કસોટીના પ્રકારો (વર્ગીકરણ), લેખિત કસોટીઓ-જ્ઞાનાત્મક કસોટી, સામાજિક વર્ગીકરણ કસોટીઓ, મનોગત્યાત્મક વર્ગીકરણ કસોટીઓ – શારીરિક દેખાવની કસોટીઓ, હલનચલન માળખા માપન કસોટીઓ, કસોટી પસંદગીના ધોરણો, ટેકનિકલ ધોરણો, હેતુલક્ષીતા, પ્રમાણભૂતતા, માપદંડ અને ધોરણો, વ્યવહારુ ધોરણો, વહીવટીય બાબતો (નાણાં, સમય, સાધનો, ઉપયોગીતા), વિકાસલક્ષી મૂલ્યો (શારીરિક, માનસિક, સામાજિક) 	૧૨
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> શારીરિક યોગ્યતા અને ગત્યાત્મક યોગ્યતાની કસોટીઓ, આહર્પડ શારીરિક યોગ્યતા કસોટી, ફલેઈસમેન શારીરિક યોગ્યતા કસોટી, રાષ્ટ્રીય શારીરિક યોગ્યતા કસોટી, ન્યુટન ગત્યાત્મક શક્તિ કસોટી 	૧૨
એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> સહનશક્તિ માપન અને સ્નાયુબળ કસોટીઓ, હાવર્ડ સ્ટેપ કસોટી, સ્નેઈડરની કસોટી, ફૂપરની 12 મીનીટ દોડ/ચાલ કસોટી, રોજર્સની બળ માપન કસોટી, કોસ વેબર બળ માપન કસોટી 	૧૨
એકમ ૫	<ul style="list-style-type: none"> રમત કૌશલ્ય માપન કસોટીઓ, લોકહાર્ટ અને મેકફેર્શન બેડમિન્ટન કસોટી, જોનસન બાસ્કેટબોલ કસોટી, મેક ડોનાલ્ડ સોકર કસોટી, ડાયર ટેનિસ કસોટી, બ્રેડીની વોલીબોલ કસોટી 	૧૨
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (૪૦ ગુણ)	<ol style="list-style-type: none"> એસાઈમેન્ટ (૧૦ ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ) આંતરિક સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ) 	
બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	<ol style="list-style-type: none"> બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ) 	
સંદર્ભગ્રંથો:		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ કંસલ ડી. કે. ટેસ્ટ એન્ડ મેઝરમેન્ટ ઈન સ્પોર્ટ્સ એન્ડ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, ન્યુ દિલ્હી: ડી. વી. એસ. પબ્લિકેશન, 1996. ✓ બેરોવ એમ. એમ. એન્ડ મેકગી આર. એ પ્રેક્ટીકલ એપ્રોચ ટુ મેઝરમેન્ટ ઈન ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, ફીલાડેલ્ફીયા, 1997. ✓ પી. એમ. કાસુન્દ્રા, કાન્તિભાઈ પટેલ અને રમેશભાઈ ચૌધરી, શારીરિક શિક્ષણમાં કસોટી માપન અને મૂલ્યાંકન, બીજી આવૃત્તિ; ગાંધીનગર: રમા પ્રકાશન, 2013. ✓ કલાર્ક એચ. હેરીસન એન્ડ ડેવિડ એચ. કલાર્ક, એપ્લિકેશન ઓફ મેઝરમેન્ટ ટુ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન. 		

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 3	BPED304P	Minor ગૌણ વિષય Athletics 3 ખેલફેડ 3	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO5, PO7 and PO9		ક્રેડીટ - 1	કલાક - 30
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના કૌશલ્યો શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ ખેલફેડ 3 (1 ક્રેડીટ)			
પ્રાયોગિક			કલાક
<ul style="list-style-type: none"> (મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક) સ્ટીપલચેઈઝ - પ્રસ્થાન, દોડકદમો, વિઘ્નપસાર, વોટર જમ્પ પસાર હથોડા ફેંક : પકડ, ઊભણી, ઝોલા, પગની ક્રિયા, ફીરકી, ફેંક, પગબદલ વાંસકૂદ: વાંસની પકડ અને વહન, આગમ દોડ, વાંસ રોપણી, પગ ઠેક, ઝોલો, શરીરની ફીરકી, ધકેલ અને વાંસ ઓળંગ, ઉતરાણ 			30
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 3	BPED305P	Minor ગૌણ વિષય Netball નેટબોલ	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO5, PO7 and PO9	ક્રેડીટ - 1	કલાક - 30	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના કૌશલ્યો શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
Netball			
નેટબોલ			
1 ક્રેડીટ			
			કલાક
<ul style="list-style-type: none"> મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક કેચિંગ, વન હેન્ડેડ, ટુ હેન્ડેડ થ્રોઈંગ/પાસીંગ: વન હેન્ડેડ સોલ્ડર પાસ, વન હેન્ડેડ આર્મ પાસ, વન હેન્ડેડ બાઉન્સ પાસ, વન હેન્ડેડ લોબ પાસ, ટુ હેન્ડેડ પુશ પાસ, ટુ હેન્ડેડ ઓવર હેડ પાસ, ટુ હેન્ડેડ બાઉન્સ પાસ ફૂટવર્ક: લેન્ડિંગ ઓન વન ફૂટ, લેન્ડિંગ ઓન ટુ ફૂટ, પીવોટ શૂટિંગ: વન હેન્ડ, ટુ હેન્ડ, ફોરવર્ડ સ્ટેપ શોટ, બેકવર્ડ સ્ટેપ શોટ બ્લોકીંગ: ઈન્સાઈડ ધી સર્કલ, આઉટ સાઈડ ધી સર્કલ 			30
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - ૩	BPED306P	Minor ગૌણ વિષય Hockey હોકી	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO5, PO7 and PO9	ક્રેડીટ - 1	કલાક - 30	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના કૌશલ્યો શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ Hockey હોકી 1 ક્રેડીટ			
			કલાક
<ul style="list-style-type: none"> મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક પક્કડ, હિટીંગ, ફ્લિક, ડ્રિબલિંગ, પાસિંગ, પુશ, ક્લિક, સ્કુપ, ડોઝિંગ, રીવર્સ હીટ, કોર્નર, પેનલ્ટી કોર્નર, હીટઈન પુશ ઈન, પેનલ્ટી સ્ટ્રોક 			30
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 3	BPED307P	Minor ગૌણ વિષય Drill March કવાયત	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO5, PO7 and PO9	ક્રેડીટ - 1	કલાક - 30	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> • શરીર સમન્વય કેળવે. • સાવધાન વિશ્રામ વિષેનો ખ્યાલ પ્રાપ્ત કરે • હુકમ આપતા શીખે • રાષ્ટ્રીય તહેવારોની ઉજવણીમાં અનુશાસન કેળવતા શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. હુકમ પદ્ધતિ 2. દર્પણ પદ્ધતિ 3. નિદર્શન પદ્ધતિ 4. દાર્શનિક પદ્ધતિ 5. ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ 6. વર્ણન પદ્ધતિ 7. વર્ણન રૂકાવટ અને રૂકાવટ વર્ણન 8. મિલ્લત પદ્ધતિ 9. નિદર્શન પદ્ધતિ 10. ઐચ્છીક પદ્ધતિ 11. તાલ સે પદ્ધતિ 12. અભિનય પદ્ધતિ 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ Drill March કવાયત 1 ક્રેડીટ			
			કલાક
<ul style="list-style-type: none"> • સાવધાન, વિશ્રામ, આરામ સે, ગીનતી કર, દાહીને સજ્જ, સામને દેખ, દાહીને મુડ, બાહીને મુડ, પીછે મુડ, આગે બઢ, કદમતાલ, તેજ ચાલ, સલામી દે, જે સે થે, સ્વસ્થાસન, વિસર્જન, ધ્વજ વંદન 			30
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પ્રાયોગિક પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય પ્રાયોગિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 3	BPED308P	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો Class Room Teaching lesson વર્ગખંડ સૈધાંતિક પાઠ આયોજન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO5, PO6 and PO7	ક્રેડીટ - 2	કલાક - 60	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> કૌશલ્યના ગેઝેટ અને મોડ્યુલ બનાવતા શીખે અને સમજ કેળવે અધ્યયન અને અધ્યાપન કૌશલ્ય કેળવે સાદી અને રીલે રમતની સમજ કેળવે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનોઉપયોગ કરીને સીધું શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ ગેજેટ્સ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ Class Room Teaching lesson વર્ગખંડ સૈધાંતિક પાઠ આયોજન 2 ક્રેડીટ			
			કલાક
<ul style="list-style-type: none"> Class Room Teaching lesson Gazettes and Module, Internal and External Class room Teaching for Theoretical Topics વર્ગખંડ સૈધાંતિક પાઠ આયોજન, ગેઝેટ અને મોડ્યુલ, સૈધાંતિક મુદ્દાઓના આંતરિક અને બાહ્ય વર્ગખંડ પાઠ આયોજન આંતરીક પાઠ આયોજન - 4 પાઠ સત્ર-1,2, અને 3 માં સમાવેલ વિષયો માંથી બાહ્ય પાઠ આયોજન - 2 પાઠ સત્ર-1,2, અને 3 માં સમાવેલ વિષયો માંથી (સંસ્થા ફાળવે તે મુજબ) 			60
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પરીક્ષા (20 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય સૈધાંતિક પરીક્ષા (30 ગુણ)		

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 3	BPED309P	Internships કેન્દ્ર નિવાસ	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO5, PO6, PO7 and PO10	ક્રેડીટ 2		: કલાક 60
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> સમૂહ કાર્ય કરતાં શીખે વ્યાવસાયિક તૈયારીથી સભાન બને કેન્દ્ર નિવાસ દરમ્યાન નિર્દેશાત્મક અને પ્રાયોગિક અધ્યાપનને વધારે વાસ્તવિક અને વર્ગ ખંડની પરિસ્થિતિ અનુસાર સુસંગત બનાવવા કૌશલ્ય લક્ષી પ્રશિક્ષણની માહિતી પ્રાપ્ત થાય શિક્ષણની લાક્ષણિકતાનો પરિચય કેળવે આત્મવિશ્વાસમા વધારો કરતાં શીખે 			
Internships કેન્દ્ર નિવાસ			કલાક
			90
<p>10days Internship on occasion of 15 August Independence Day 15 ઓગસ્ટ સ્વતંત્રતા દિવસ નિમિત્તે 10 દિવસનો કેન્દ્ર નિવાસ)</p> <p>કેન્દ્ર નિવાસ: શાળા કક્ષાએ કેન્દ્ર નિવાસ 10 દિવસ</p> <ul style="list-style-type: none"> આ કાર્યક્રમનું આયોજન શાળા કક્ષાએ વિદ્યાર્થીના સરખા જૂથ પાડી 5 ઓગષ્ટ થી 15 ઓગષ્ટની વચ્ચે આયોજન કરવું અને મૂલ્યાંકન કરવું. આ કાર્યક્રમમાં સંઘવ્યાયામની પ્રવૃત્તિઓ જેવીકે પી.ટી ટેબલ, ડમ્બેલ્સ, લેઝિમ, વોન્ડ, લાઠી, કવાયતનું શિક્ષણ આપવું આ કાર્યક્રમમાં રંજનાત્મક રમતો (સાદી અને રીલે રમતો) ની પ્રવૃત્તિઓ વિદ્યાર્થીઓ પાસે કરાવવી. આ કાર્યક્રમમાં સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવું. આ કાર્યક્રમમાં ધ્વજવંદન વિધિની વિદ્યાર્થીઓને તાલીમ આપવી. 15 ઓગષ્ટના દિવસે ઉપરોક્ત તમામ પ્રવૃત્તિનું નિદર્શન કરવું આંતરીક મૂલ્યાંકન: સંસ્થા દ્વારા બાહ્ય મૂલ્યાંકન: શાળાના આચાર્ય દ્વારા અથવા વ્યાયામ શિક્ષક દ્વારા 			
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક મૂલ્યાંકન	20	ગુણ	
બાહ્ય મૂલ્યાંકન	30	ગુણ	

શારીરિક શિક્ષણ અને રમત વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા, સાદરા

શારીરિક શિક્ષણ વિશારદ (બી.પી.એડ.) સત્ર - 4

વર્ષ - 2023-24

ક્રમ	પાઠ્યક્રમ નંબર	પાઠ્યક્રમ કોડ	વિષયનું નામ	સૈધાંતિક / પ્રાયોગિક	કલાક	કેડીટ	આંતરિક 40 માંથી	બાહ્ય 60 માંથી	કુલ ગુણ
1	Major (Core) મુખ્ય વિષય	BPED401	- Sports Training - રમત તાલિમ	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPED402	- Sports Management and Curriculum Design - રમત સંચાલન અને અભ્યાસક્રમ રચના	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPED403	- Sports Injuries and Rehabilitation - રમતમાં ઈજાઓ અને પુનઃ સ્થિતિ સ્થાપન	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
		BPED404	- Health Education - સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણ	સૈધાંતિક	60	4	40	60	100
2	Minor ગૌણ વિષય	BPED405P	- Football - ફૂટબોલ	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
		BPED406P	- Badminton - બેડમિન્ટન	પ્રાયોગિક	30	1	10	15	25
3	Multidisciplinary બહુવિદ્યાશાખાકિય વિષયો		-	-	-	-	-	-	-
4	Ability Enhancement Course યોગ્યતા વિકાસના વિષયો		-	-	-	-	-	-	-
5	Value added Courses મૂલ્ય આધારિત વિષયો		-	-	-	-	-	-	-
6	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો	BPED406P	- Practical Teaching lesson (Internal and External) - પ્રાયોગિક પાઠ આયોજન (આંતરિક અને બાહ્ય)	પ્રાયોગિક	60	2	20	30	50
		AC001	-Community Living			1		100	100
Total					360	20	200	300	500

(બી.પી.એડ) સત્ર -4	BPED401	Major (Core) મુખ્ય વિષય Sports Training રમત તાલીમ	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO3, PO4 and PO5		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> • રમત તાલીમના જ્ઞાન અને ખ્યાલ આપવા માટેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • રમત તાલીમના ધ્યેય અને સિધ્ધાંતોથી માહિતગાર થાય. • રમત તાલીમની વિવિધ પદ્ધતિઓથી વાકેફ થાય. • ઉષ્માપ્રેરકના પ્રકાર અને તેના ફાયદાઓથી માહિતગાર થાય. • રમતમાં યુક્તિ અને પ્રયુક્તિથી માહિતગાર થાય. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 2. ચર્ચા પદ્ધતિ 3. વર્કશોપ પદ્ધતિ 4. સેમિનાર પદ્ધતિ 5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 6. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 8. પ્રોજેક્ટ 9. મિશ્ર પદ્ધતિ 10. બ્લેક બોર્ડ અને ચોક્કનોઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
એકમ ૧	• રમત તાલીમ, અર્થ, વ્યાખ્યા, લાક્ષણિકતાઓ, ધ્યેયો અને સિદ્ધાંતો		૧૨
એકમ ૨	• રમત તાલીમની પદ્ધતિઓ - સર્કીટ ટ્રેનીંગ, વજન તાલીમ, આઈસોમેટ્રીક ટ્રેનીંગ, આઈસોકાયનેટિક ટ્રેનીંગ, ઈન્ટરવલ ટ્રેનીંગ, ફાટલેક ટ્રેનીંગ, પ્રેશર ટ્રેનીંગ.		૧૨
			૧૨

એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> ઉષ્માપ્રેરકનો અર્થ, વ્યાખ્યા, પ્રકાર, સામાન્ય અને વિશિષ્ટ ઉષ્માપ્રેરક, પ્રત્યક્ષ ઉષ્માપ્રેરક, પરોક્ષ ઉષ્માપ્રેરક, ઉષ્માપ્રેરકના ફાયદા, ઉષ્માપ્રેરક કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો પ્રશમન (ફુલિંગ-ડાઉન) 	
એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> ગત્યાત્મક યોગ્યતાના પાસાઓ, ઝડપ, બળ, સહનશક્તિ, ગતિસુમેળ, નમનીયતા. 	૧૨
એકમ ૫	<ul style="list-style-type: none"> યુક્તિ-પ્રયુક્તિ: યુક્તિનો અર્થ અને વ્યાખ્યા, યુક્તિ તાલીમની પદ્ધતિઓ, યુક્તિ તાલીમના તબક્કા, યુક્તિમાં ભૂલ થવાના કારણો અને ભૂલ સુધાર, પ્રયુક્તિનો અર્થ વ્યાખ્યા, પ્રયુક્તિની તાલીમ, પ્રયુક્તિ તૈયારીના સિદ્ધાંતો. 	૧૨
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (૪૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (૧૦ ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ) આંતરિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ)	
બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
<ol style="list-style-type: none"> સિંગ હરદયાલ, સાયન્સ ઓફ સ્પોર્ટ્સ ટ્રેનિંગ, ન્યુ દિલ્હી: ડી. એ. વી. પબ્લિકેશન, 1991. એ. કે. ઉપ્પલ, સ્પોર્ટ્સ ટ્રેનિંગ, દિલ્હી: પબ્લિકેશન, 1999. કાન્તિભાઈ આર. પટેલ, રમત તાલીમ વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંતો, ગાંધીનગર: રમા પ્રકાશન 2001. અજમેરસિંહ અને અન્ય, શારીરિક શિક્ષણ તથા ઓલિમ્પિક અભિયાન, લુધિયાણા: કલ્યાણી પબ્લિશર્સ, 2004. શર્મા આર. કે., ખેલ ટ્રેનિંગ કે વૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંત, ન્યુ દિલ્હી: ક્રીડા સાહિત્ય પ્રકાશન, 2000. બીલ ફોરન, હાઈ પરફોર્મન્સ સ્પોર્ટ્સ ટ્રેનિંગ સ્પોર્ટ્સ, યુ.એસ.એ.: હ્યુમન કાઇનેટિક્સ, પબ્લિકેશન, ટુડોર ઓ. બામ્પા, પીરીઓડાઈઝેશન ટ્રેનિંગ સ્પોર્ટ્સ, યુ.એસ.એ.: હ્યુમન કાઇનેટિક્સ, પબ્લિકેશન, ડીક્ક, ફ્રેન્ક ડબલ્યુ., સ્પોર્ટ્સ પ્રિન્સીપલ, લંડન: લી ટ્યુસ 1880. 		

(બી.પી.એડ) સત્ર -4	BPED402	Major (Core) મુખ્ય વિષય Sports Management and Curriculum Design રમત સંચાલન અને અભ્યાસક્રમ રચના	ફરજિયાત
PO's Aligned PO8, PO9 and PO10		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> શારીરિક શિક્ષણના અભ્યાસક્રમોની રચના કરવાની સમજ પ્રાપ્ત કરે. સંચાલનના સિધ્ધાંતો અને મહત્વથી વાકેફ થાય. શારીરિક શિક્ષણમાં નેતૃત્વના ગુણોથી માહિતગાર થાય. શારીરિક શિક્ષણમાં મેદાનો બનાવવાની રીત, જાળવણી અને સગવડોથી માહિતગાર થાય. સમય-પત્રક રચનાના સિધ્ધાંતો અને પ્રકારોથી વાકેફ થાય. અંદાજપત્રનું મહત્વ તથા રચનાના સિધ્ધાંતોથી વાકેફ થાય. અભ્યાસક્રમ રચનાના સિધ્ધાંતો અને વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમોથી વાકેફ થાય. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચૉકનોઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> સંચાલનનો અર્થ, વ્યાખ્યા, ઉદ્દેશો, મહત્વ, સિદ્ધાંતો, 		૧૨
			૧૨

એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> શારીરિક શિક્ષણમાં નેતૃત્વ, અર્થ, પ્રકાર અને અગત્યતા, શારીરિક શિક્ષણ અને શિક્ષકની લાયકાત, લક્ષણો અને તેની ફરજો, ગુજરાતમાં શારીરિક શિક્ષકની તાલીમ માટેની સગવડો 	
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> શારીરિક શિક્ષણમાં સગવડો, મેદાન બનાવતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો અને જાળવણી સાધનોનો પ્રકાર 1. કાયમી, 2. બિનકાયમી, સાધનોની ખરીદી કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો અને સાધનોની જાળવણીની બાબતો 	૧૨
એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> સમયપત્રકનો અર્થ, વ્યાખ્યા, પ્રકારો, સમયપત્રકની રચનાના સિદ્ધાંતો, સમયપત્રકને અસર કરતાં પરિબળો, મહત્વ, અંદાજપત્રક રચનાના સિદ્ધાંતો, અંદાજપત્રકનું મહત્વ 	૧૨
એકમ ૫	<ul style="list-style-type: none"> અભ્યાસક્રમ રચનાના સિદ્ધાંતો શૈક્ષણિક અને વ્યાવસાયિક અભ્યાસક્રમમાં સમાવિષ્ટ બાબતો સારા અભ્યાસક્રમ નિર્માણમાં અધ્યાપકની ભૂમિકા 	૧૨

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ

આંતરિક (૪૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (૧૦ ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ) આંતરિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ)
બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ)

સંદર્ભગ્રંથો:

- ✓ સીમરન ચક્રવર્તી, સ્પોર્ટ્સ મેનેજમેન્ટ, દિલ્હી: ઈન્ટીરા ગાંધી ઈન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન એન્ડ સ્પોર્ટ્સ સાયન્સ
- ✓ બોની એન્ડ પાર્ક હાઉસ, ધ મેનેજમેન્ટ ઓફ સ્પોર્ટ્સ, મોસ્બી કંપની, 1991.
- ✓ કરણસિંહ ગોહિલ, પટેલ, વ્યવસ્થા અને સંચાલન, હેમચંદ્રાચાર્ય ઉ. ગુ. યુનિ. પાટણ પ્રથમ આવૃત્તિ-2006.
- ✓ ગોહિલ, પટેલ જીજ્જવાડીયા, શારીરિક શિક્ષણમાં વ્યવસ્થા અને સંચાલન, ગુજરાત રાજ્ય પાઠ્ય પુસ્તક મંડળ, ગાંધીનગર.
- ✓ સુમનસિંગ ઓર્ગેનાઈઝેશન એન્ડ એડમિનિસ્ટ્રેશન ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન
- ✓ નટુભાઈ રાવલ અને અન્ય, શાળા વ્યવસ્થાપન અને શૈક્ષણિક સંગઠન
- ✓ બેરો એચ. એમ. (1943) મેન એન્ડ મુવમેન્ટ પ્રિન્સિપલ ઓફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, ફિલોડેલ્ફીયા લા. એન્ડ ફેલીગર
- ✓ કેસી ડી. આર., કેરિક્યુલમ ડેવલોપમેન્ટ ઈન ફિઝિકલ એજ્યુકેશન, ન્યુયોર્ક: હાર્પર એન્ડ કંપની, 1986.

(બી.પી.એડ) સત્ર -4	BPED403	Major (Core) મુખ્ય વિષય Sports Injuries and Rehabilitation રમતમાં ઈજાઓ અને પુનઃ સ્થિતિ સ્થાપન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO2, PO3 and PO5		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> • રમતગમતમાં થતી વિવિધ ઈજાઓની અટકાયત અને સારવાર વિશેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • રમતમાં થતી ઈજાઓનો પરિચય અને તેના પ્રકારોથી માહિતગાર થાય. • હાડકાંની ઈજાઓ અને તેના પ્રકારથી માહિતગાર થાય. • રમત ઈજાઓના ઉપચારની વિવિધ પદ્ધતિઓની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. • પુનઃસ્થિતિ સ્થાપનની પ્રક્રિયાથી વાકેફ થાય. • પ્રાથમિક સારવારની પદ્ધતિઓ, સિધ્ધાંતો અને સાધનોની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ 2. ચર્ચા પદ્ધતિ 3. વર્કશોપ પદ્ધતિ 4. સેમિનાર પદ્ધતિ 5. વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ 6. પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ 7. સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ 8. પ્રોજેક્ટ 9. મિશ્ર પદ્ધતિ 10. બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનોઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ 11. માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ 12. મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
			૧૨
એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> • રમતમાં ઈજાઓનો પરિચય • શારીરિક શિક્ષણ અને રમત ગમતના ક્ષેત્રોમાં ઈજાઓનો અભ્યાસની જરૂરિયાત અને મહત્વ 		

	<ul style="list-style-type: none"> • રમતમાં ઈજાઓના પ્રકાર, આંતરિક ઈજાઓ, બાહ્ય ઈજાઓ • નાજુક પેશીની ઈજાઓ. 	
		૧૨
એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> • હાડકા ભાંગી જવું અને તેના પ્રકારો, • હાડકા ખસી જવું, • ટેનિસ એલ્બો • કમર દર્દની ઈજા / લો - બેક પ્રોબ્લેમ 	
		૧૨
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> • શિતોપચાર • શોર્ટવેવ ડાયથેર્મી, લોંગવેવ ડાયથેર્મી • અલ્ટ્રા સાઉન્ડ, • ઈન્ફ્રારેડ કિરણો • કોન્ટ્રાસ્ટ બાથ • સ્ટીમ બાથ • પેરાફીન બાથ • વ્હર્પૂલ બાથ • રમત ઈજાઓની અટકાયતી પગલાં 	
		૧૨
એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> • ઈજા પુનઃસ્થિતિ સ્થાપનનો અર્થ અને વ્યાખ્યા, • ઈજા પુનઃસ્થિતિ સ્થાપનના ધ્યેયો, • ઈજા પુનઃસ્થિતિ સ્થાપન માટેના સાધન અને પદ્ધતિઓ, • ઈજા પુનઃસ્થિતિ સ્થાપનને પ્રભાવિત કરતા પરિબળો, • ઈજા પુનઃસ્થિતિ સ્થાપનનો કાર્યક્રમ, • ઈજા પુનઃસ્થિતિ સ્થાપન માટેની કસરતો. 	
એકમ ૫	<ul style="list-style-type: none"> • પ્રાથમિક સારવાર: અર્થ, પરિચય, ધ્યેયો અને હેતુઓ પ્રાથમિક સારવારના સાધનો, સિદ્ધાંતો, • માલીશનો અર્થ અને વ્યાખ્યા • માલીશના પ્રકારો 	૧૨
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (૪૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (૧૦ ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ) આંતરિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ)	
બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ)	

સંદર્ભગ્રંથો:

- ✓ જય પ્રકાશ, સી.એસ., સ્પોર્ટ્સ મેડિસીન, જે.પી. બ્રધર્સ પબ્લિકેશન, નવી દિલ્હી, 2003.
- ✓ ખન્ના, જી.એલ., (1990). વ્યાયામ શરીર વિજ્ઞાન, દિલ્હી: લકી એન્ટર પ્રાઈઝ.
- ✓ પાન્ડે પી. કે. (1987) સ્પોર્ટ્સ મેડિસીનની રૂપરેખા, નવી દિલ્હી જે.પી. બ્રધર્સ પબ્લિકેશન.
- ✓ વિલિયમ જે.જી.પી. (1992) રમતની દવા. લંડન: એડવર્ડ આર્નોલ્ડ લિ.
- ✓ મીનુ પસરીજા, ખેલો મે ચોટે, સ્પોર્ટ્સ પબ્લિકેશન, નવી દિલ્હી.
- ✓ પાન્ડે પી. કે. નો હાઉસ્પોર્ટ્સ મેડિસીન, જલંધર બુક માર્કેટ.
- ✓ મેથ્યુ, ડી.કે ફોક્સ, ઈ.એલ, (1971). શારીરિક શિક્ષણ અને એથલેટીક્સનો શારીરિક આધાર ફિલાડેલ્ફીયા : ડબલ્યુ.બી. સોન્ડર્સ કો.

(બી.પી.એડ) સત્ર -4	BPED404	Major (Core) મુખ્ય વિષય Health Education સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણ	ફરજિયાત
PO's Aligned PO8, PO9 and PO10		ક્રેડીટ - 4	કલાક - 60
અધ્યાપન નિષ્પત્તિ			
<ul style="list-style-type: none"> શારીરિક યોગ્યતા અને સુખાકારી દ્વારા સંપુર્ણ / સાકલ્યવાદી સ્વાસ્થ્યના ખ્યાલનું મૂલ્યાંકન થાય. આરોગ્ય શિક્ષણનો અર્થ, હેતુ, પદ્ધતિ અને આરોગ્ય સુધારવા માટેના વિવિધ પરિબલો વિશે જાણ થાય. જુદા-જુદા રોગો વિશે માહિતી પ્રાપ્ત કરે. શાખાની આરોગ્ય સેવાઓ વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે. પર્યાવરણનો અર્થ, મહત્વ, પ્રકારો અને પર્યાવરણને અસર કરતા પરિબલો વિશે જાણ થાય. પર્યાવરણ પ્રદુષણના પ્રકારો વિશે જાણ થાય. 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિરીક્ષણ (અવલોકન) પદ્ધતિ ચર્ચા પદ્ધતિ વર્કશોપ પદ્ધતિ સેમિનાર પદ્ધતિ વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ પ્રવાસ - પર્યટન પદ્ધતિ સ્વાધ્યાય પદ્ધતિ પ્રોજેક્ટ મિશ્ર પદ્ધતિ બ્લેક બોર્ડ અને ચોકનોઉપયોગ કરીને પ્રત્યક્ષ શિક્ષણ માહિતી સંચાર ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ મલ્ટીમીડિયાનો ઉપયોગ 			
એકમ મુજબ વિગતવાર અભ્યાસક્રમ			
એકમ			કલાક
એકમ ૧	<ul style="list-style-type: none"> આરોગ્ય શિક્ષણ, આરોગ્ય શિક્ષણનો અર્થ અને વ્યાખ્યા, આરોગ્ય શિક્ષણનો ધ્યેય, હેતુઓ, 		૧૨
			૧૨

એકમ ૨	<ul style="list-style-type: none"> આરોગ્ય શિક્ષણ આપવા માટેની પદ્ધતિ, આરોગ્ય શિક્ષણ પામેલી વ્યક્તિઓના લક્ષણો, વ્યક્તિગત આરોગ્ય સુધારવા માટેના વિવિધ પરિબલો. 	
એકમ ૩	<ul style="list-style-type: none"> આરોગ્ય સમસ્યા ચેપી રોગ હવા મારફતે ફેલાતા રોગો-શર્ટી, ફ્લુ, શીતળા અને ક્ષય 	૧૨
એકમ ૪	<ul style="list-style-type: none"> પાણી મારફતે ફેલાતા રોગો - કોલેરા, કમળો અને મરડો જંતુ મારફતે ફેલાતા રોગો - ટાઈફોઈડ, મેલેરિયા, ધનુરવા અને પ્લેગ સંસર્ગ રોગો - દાદર, ખસ અને એઈડ્સ 	૧૨
એકમ ૫	<ul style="list-style-type: none"> શાળાની આરોગ્ય સેવાઓ (બાબતો) શાળામાં સ્વાસ્થ્ય સેવાઓના ધ્યેયો શાળાઓમાં સ્વાસ્થ્ય સેવાઓની આવશ્યકતા શાળામાં શારીરિક તંદુરસ્તીનું નિરીક્ષણ 	૧૨
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ		
આંતરિક (૪૦ ગુણ)	એસાઈમેન્ટ (૧૦ ગુણ) સેમિનાર/ ટ્યુટોરીયલ/ જુથચર્ચા / ક્ષેત્રકાર્ય (૧૦ ગુણ) આંતરિક પરીક્ષા (૨૦ ગુણ)	
બાહ્ય (૬૦ ગુણ)	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (૬૦ ગુણ)	
સંદર્ભગ્રંથો:		
<ul style="list-style-type: none"> ✓ બી. એ. પ્રજાપતિ અને અન્ય, માનવ શરીર અને વ્યાયામ, ગુજરાત રાજ્ય પાઠ્ય પુસ્તક મંડળ, ગાંધીનગર. ✓ હરિભાઈ પટેલ અને અન્ય, શરીર રચના વ્યાયામ સ્વાસ્થ્ય શિક્ષણ, હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ, ૨૦૦૬. ✓ પ્રદ્યુમન આર. ભટ્ટ, શરીર વિજ્ઞાન-આરોગ્ય શાસ્ત્ર અને રમત વિજ્ઞાન, ધવલ પ્રકાશન, અમદાવાદ. 		

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 4	BPED405P	Minor ગૌણ વિષય Football ફૂટબોલ	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO5, PO7 and PO9	ક્રેડીટ - 1	કલાક - 30	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના કૌશલ્યો શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
Football			
ફૂટબોલ			
1 ક્રેડીટ			
			કલાક
	1. મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક		30
	2. પાસિંગ, ટ્રેપિંગ, ડ્રિબ્લિંગ, કિકિંગ, ગોલકિપિંગ, થ્રો-ઈન, હેડિંગ		
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 4	BPED406P	Minor ગૌણ વિષય Badminton બેડમિન્ટન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO4, PO5, PO7 and PO9	ક્રેડીટ - 1	કલાક - 30	
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> મેદાન અંકન કરતાં શીખે રમતના સાધનો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના નિયમો વિષેની જાણકારી પ્રાપ્ત કરે રમતના કૌશલ્યો શીખે રમતનું પંચકાર્ય કરતાં શીખે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> નિદર્શન પદ્ધતિ દાર્શનિક પદ્ધતિ ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ વર્ણન પદ્ધતિ ઐચ્છિક પદ્ધતિ ચાર્ટ અને મોડ્યુલ રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
પ્રાયોગિક અભ્યાસક્રમ			
Badminton			
બેડમિન્ટન			
1 ક્રેડીટ			
			કલાક
	<ul style="list-style-type: none"> મેદાન અંકન, માપ, સાધનો, કૌશલ્યો અને પંચકાર્ય પ્રાયોગિક અને મૌખિક શટલ કોકની ગ્રીપ : ફેધર ગ્રીપ, મિડ ગ્રીપ, બેસ હોલ્ડ ગ્રીપ સર્વિસ : ફોરહેન્ડ હાઈ સર્વિસ, બેકહેન્ડ લો સર્વિસ સ્ટ્રોક : ફોરહેન્ડ સ્ટ્રોક, બેકહેન્ડ સ્ટ્રોક, ઓવરહેડ સ્ટ્રોક, ફોરહેન્ડ સ્ટ્રોક, ફોરહેન્ડ ડ્રોપ : ડ્રોપ શોટ, બેકહેન્ડ ડ્રોપ શોટ ડ્રાઈવ : ફોરહેન્ડ ડ્રાઈવ, બેકહેન્ડ ડ્રાઈવ, સ્મેશ : ફોરહેન્ડ સ્મેશ, ફોરહેન્ડ સ્મેશ વીથ જમ્પ, 	30	
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પરીક્ષા (10 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (15 ગુણ)		

બી.પી.એડ. સેમેસ્ટર - 4	BPED407P	Skill Enhancement Course કૌશલ્ય વિકાસના વિષયો Practical Teaching lesson પ્રાયોગિક પાઠ આયોજન	ફરજિયાત
PO's Aligned PO3, PO4, PO5 and PO6		ક્રેડીટ - 2	કલાક - 60
અધ્યયન નિષ્પત્તિ :			
<ul style="list-style-type: none"> • ટીચિંગ ક્ષમતાઓ કેળવે • ટીચિંગ પદ્ધતિઓ વિષે જાણે • અધ્યાપન પદ્ધતિઓ વિષે સમજ કેળવે • કૌશલ્ય પર પ્રભુત્વ પ્રાપ્ત કરે • અધ્યાપનમા ગુણવત્તા કેળવે 			
અધ્યાપન શાસ્ત્ર, શિક્ષણ પદ્ધતિઓ અને શૈક્ષણિક સાધનો			
<ol style="list-style-type: none"> 1. હુકમ પદ્ધતિ 2. દર્પણ પદ્ધતિ 3. દાર્શનિક પદ્ધતિ 4. ખંડ-અખંડ પદ્ધતિ 5. વર્ણન પદ્ધતિ 6. વર્ણન રૂકાવટ અને રૂકાવટ વર્ણન 7. મિલ્લત પદ્ધતિ 8. નિદર્શન પદ્ધતિ 9. ઐચ્છિક પદ્ધતિ 10. તાલ સે પદ્ધતિ 11. અભિનય પદ્ધતિ 12. ચાર્ટ અને મોડ્યુલ 13. રમતનાં પ્રાયોગિક સાધનો 			
Class Room Teaching lesson			
વર્ગખંડ સૈદ્ધાંતિક પાઠ આયોજન			
2 ક્રેડીટ			
			કલાક
<ul style="list-style-type: none"> • આંતરીક પાઠ આયોજન - 4 પાઠ સત્ર-1,2,3 અને 4માં સમાવેલ પ્રાયોગિક પ્રવૃત્તિઓ માંથી • બાહ્ય પાઠ આયોજન - 2 પાઠ સત્ર-1,2,3 અને 4માં સમાવેલ પ્રાયોગિક પ્રવૃત્તિઓ માંથી 			60
મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ			
આંતરિક	આંતરિક પરીક્ષા (20 ગુણ)		
બાહ્ય	બાહ્ય સૈદ્ધાંતિક પરીક્ષા (30 ગુણ)		